

Szerkesztőség és kiadóhivatal

SZUBOTICA
ZMAJ JOVIN TRG 3Telefonok:
Kiadóhivatal: 8-58
Szerkesztőség: 5-10, 8-52

NAPILÓ

Előfizetési ár belföldön

negyedévre 165 dinár
egy hónapra 55 dinárMegjelenik
minden nap, hétfőn és
ünnap utáni napokon is

XXXI. ÉVFOLYAM

SZUBOTICA, 1930. FEBRUAR 1.

31. SZÁM

SZOMBAT

Nyáron választ Spanyolország

Berenguer átvette a kormányt

Madridból jelentik: Az új spanyol miniszterek csütörtökön este letették az esküt a király kezébe és mingyárt azután minisztertanácsot tartottak a király

Az új miniszterek legnagyobb része már szerepelt a politikai életben. Maga Berenguer tábornok a Romanonez-kabinetben hadügyminiszter volt, Mattos közmunkaminiszter, Maura koncentrációs kormányában ugyanezt a miniszteriumot vezette. Estrada igazságügyminiszter régebben államtitkár volt, Arguelles pénzügyminiszter már volt egy ízben pénzügyminiszter és közmunkaminiszter is.

Mazo tábornok-helügyminiszter a katonai gyalog-sági akadémia igazgatói állásából került miniszteri székbe. Alba herceg, aki a legrégibb spanyol nemesi család sarja, tudományos működésével nagy névre tett szert. Jelenleg a történelmi akadémia elnöke. Carva ellentengernagy, tengerészeti miniszter ezelőtt a tengerészeti akadémia parancsnoka volt. Sangro miniszter kiváló jogász. Az új miniszterek politikai pártállásra nézve

a konzervatív irány hível.

A Nacion péntek reggel Primo de Rivera tábornok nyilatkozatát közli. Megcáfolja azt a híresztelést, mintha azért mondott volna le, mert a király nem akarta Don Carlos infánst elmozdítani. Azt írja a volt

diktátor, hogy néhány hónapig a magánéletbe vonul vissza és emlékeit fogja összeállítani.

Híre jár, hogy Primo de Rivera tábornokot, aktíven szemben most már leplezetlenül megnyilvánul a konzervatív bizalmatlansága és a liberális elemek ellenszenvé, igyekeznek eltávolítani az országból. Az eltávolítás formája valami burkolt száműzetés volna, amennyiben Primo de Riverát a Baleari-szigetek főparancsnokává neveznék ki.

Legközelebb királyi rendelet jelenik meg, amellyel feloszlatják a nemzetgyűlést. A nemzetgyűlés elnöke, Yanguas volt külügyminiszter, péntek délelőtt benyújtotta lemondását.

Párisi jelentés szerint a Journal madridi küllön tudósítója azt írja lapjának, hogy Prieto, a spanyol szocialista mozgalom egyik vezetője, Bilbaóban dinasztiaellenes proklamációt adott ki. A lap szerint spanyol politikai körökben csak igen óvatosan nyilatkoznak és általában ideiglenesnek tartják a mostani megoldást. Politikai körökben úgy vélekednek, hogy Berenguer tábornok kormányja csak átmeneti jellegű és rövid életű lesz. Az új kabinet valószínűleg minden lehetőleg megtesz arra, hogy biztosítsa a parlamentáris rendszerhez való visszatérést, azonban a Spanyolországban uralkodó izgalomra való tekintettel nem lehet tudni, hogy az új választások milyen meglepetést tartogatnak és hogy milyen körülmények között folyik majd le a választási harc.

Primo de Rivera, a lemondott miniszterelnök elnöke alatt. Berenguer miniszterelnök változtatta a kormány programját. Első feladatnak jelölte meg

az alkotmány helyreállítását, a közigazgatás javítását és a közvélemény megnyugtatását.

Az eskütételről és a minisztertanácsról lemaradt Mazo tábornok, az új belügyminiszter, aki csak későn érkezett Madridba és utólag tette le a miniszteri esküt. Berenguer miniszterelnök még este átvette a miniszterelnökséget és a hadügyminisztérium vezetését. Arguelles pénzügyminiszter is megjelent hivatalában, hogy fogadja az osztályvezetőket, a többi miniszter pedig pénteken vette át hivatalát.

Az első minisztertanácsról hivatalos közleményt bocsátott ki a kormány, amely úgy szól, hogy minden

Berenguer tábornok, az új miniszterelnök

el fog követni a rend és nyugalom biztosítására és legfontosabb feladatának a régi alkotmány helyreállítását tekinti. Már csütörtökön este rendelet jelent meg, amely felszólítja az egyetemi diákságot, hogy szüntesse be a sztrájkot, Suertának, a diákegyesületek szűkített vezérének pedig megengedi, hogy hazatérhessen. Legközelebb

nagyszabású politikai és katonai amnesztia lesz.

A politikai pártok megkezdik a szervezkedést. Előrelátható, hogy mihamar helyreáll az alkotmány, az elmúlt régi politikuskor haza tognak térni. Általános az a vélemény, hogy

Juniusban lesznek a parlamenti választások és az új törvényhozás ősszel fog összeülni.

Az optánsügy nem érdekli többé Romániát

Mironescu román külügyminiszter nyilatkozata

Bukarestből jelentik: Mironescu külügyminiszter csütörtök este hazaérkezett Bukarestbe. A pályaudvaron négyezer főnyi tömeg fogadta és lelkesen ünnepelte a külügyminisztert, aki azután fogadta a sajtó képviselőit és a következőket mondta a hágai tárgyalásokról:

— Románia teljesen meg lehet elégedve a hágai konferencián elért eredményekkel, mert négy millió aranymárkát kap különböző címeken és az optáns-ügy nem érdekli többé. Hágában végleges elvi megállapodás történt az összes jóvátételi fizetésekre vonatkozóan és a párisi értekezleten már csak a megoldás pénzügyi részletkérdései s a lebonyolítás módja várnak megol-

dásra. Az optánsok kártalanítására létesülő A) kasszához, amelynek összege tudvalevően 240 millió aranyfrank, Románia csak 425.000 papírrlejjel fog hozzájárulni. A volt Habsburg-főhercegek birtokai közül csak azoké jár majd kártalanítás, amelyek nem donáció útján jutottak a volt dinasztia tagjainak birtokába vagy nem történelmi vagyónként szerepelnek.

Meggyőződéseim szerint — fejezte be nyilatkozatát Mironescu — a hágai megegyezés a béke ügyét jelentősen előrevitte és különösen alkalmas arra, hogy egyengetse a jó viszony útját szomszédainkkal szemben, akikkel eddig épen a most tárgyalásra került kérdések akadályozták meg az együttműködést.

Kedvező mederben folynak a flottaleszerelési tárgyalások

Az új francia javaslat legtöbb pontjában létrejött a megegyezés

Londonból jelentik: A konferencia csütörtöki nyilvános ülésén megalakított Stimson-bizottság pénteken tartotta meg első ülését, amelyen megkezdte a flotta-konferencia programjával kapcsolatos különböző kérdések tanulmányozását.

Tardieu csütörtök este hosszabb tanácskozást folytatott Morrow mexikói nagykövettel, az amerikai delegáció egyik vezető tagjával. A tanácskozások tárgya az új francia leszerelési javaslat volt, amelyet csütörtökön osztottak szét a delegátusok között. Az amerikai delegáció körében úgy hírlik, hogy

az amerikaiak a francia részről javasolt hat hajókategórián kívül még egy kategóriát akarnak felállítani, a torpedórombolóflottilla vezérhajójának kategóriáját.

Ebbe az új kategóriába tartozna minden más, 600—3000 tonnás hajó is. Az új francia leszerelési javaslatról egyébként azt mondják, hogy nagy vonalakban azonos a francia és az angol delegáció között létrejött kompromisszummal.

A javaslat legtöbb pontjában már teljes a megegyezés

és a még fennálló nézeteltéréseket is valószínűleg sikerülni fog kiküszöbölni.

A francia-olasz ellentétet kapcsolatban a két

ország sajtójának kísézőzenéje rendkívül éles-sé vált.

A fasiszta lapok, amelyek az olaszok által követelt flottaparítás francia részről történt visszautasításában Franciaországnak azt a titkos szándékát látják, hogy hatalmi tulsulyra tegyen szert Európában, megemlítik, hogy Franciaország a washingtoni értekezleten még kifejezetten elismerte Olaszország jogát a flottaparítás-hoz és a francia tengerészeti politikában időközben történt fordulatból arra következtetnek, hogy

Franciaország fegyverkezése nyilvánvalóan Olaszország ellen irányul.

A francia sajtó ezt nem is tagadja s az olasz támadásokra azzal a kijelentéssel válaszol, hogy

Franciaország csakugyan kénytelen volt eddig politikáját megváltoztatni,

még pedig egyesgyedül az olasz külpolitika agresszív-tására való tekintettel. Különösen erőteljesen jut kifejezésre ez a felfogás a Volonté-ben, abban a lapban, amely néhány hónappal ezelőtt Tardieu táborához szegődött. Tény az — írja a Volonté — hogy a Balkánon, Északafrikában és Középeurópában a fasiszta diplomácia törekvése évek óta arra irányul, hogy a francia külügyminisztérium politikáját rendszeresen keresztelje.

Többmillió dináros pert vesztett el Ada község

Tízévi harc ötszáznegyvenhat lánca föld bérletéért

Adáról jelentik: Csütörtökön hozta meg ítéletét a noviszadi ítélőtábla Pollák Izrael és társai szentai lakosoknak Ada község ellen indított tíz év óta folyó kártérítési perében.

A szubotikai törvényszék, a noviszadi felelőbírói bíróság és semmitörvényszék Ada községet már egy ízben peresítettnek mondta ki. Ada község új bizonyítékokra és tanukra hivatkozva, perújítási kérelemmel élt. A perújítási eljárás alkalmával a szubotikai törvényszékben, most pedig a noviszadi felelőbírói bíróságnál újból pernyertesek lettek Pollákék és minthogy a felelőbírói bíróság ítélete már nem felelőbírói meg, az ítélet jogerőssé vált.

Az ítélet kimondja, hogy Ada község tartozik az 1919/20., 1920/21., 1921/22. és 1922/23. gazdasági évekre az általa használt és Pollák Izrael által bérelt ötszáznegyvenhat lánca községi föld használati értékét a kamatokkal együtt kifizetni Pollák Izraelnek és társainak.

Ada község még a háború folyamán, 1917. évben, kiadta bérbe Pollák Izraelnek és társainak ötszáznegyvenhat lánca földjét. Ezt a földterületet 1919. és 1920. évben igénybe vették agrárcelemekre, de később az agrárzárlat alól feloldották. Ada előjárósága ahelyett, hogy a zárlat alól feloldott földeket Pollákék rendelkezésére bocsátotta volna, birtokba vette és nyilvános árverésen bérebeadta a földeket, mire megindult a felek

között a per. A községnek az volt az álláspontja, hogy Pollákék szerződésességét követtek el, mert jogosulatlanul albérletbe adta a földet. A község 1918. évben hozott is arra vonatkozólag határozatot, hogy megtiltja az albérletbe adást, azonban ezt a tilalmat nem vették be a használati szerződésbe. Ada község a per folyamán nem is tudta igazolni, hogy a képviselőtestület határozatáról Pollákékat szabályszerűen értesítették. Ezen az alapon az összes bírói fórumok Adát mondták ki peresítettnek.

A jogerős felelőbírói ítéletet csak elvileg mondta ki Ada község kártérítési kötelezettségét. A felpereseknek most kell megindítani a kártérítés megállapítására vonatkozó pert. A kártérítési összeg mintegy négytízmillió dinárra tehető.

Nem érdekeltlen, hogy a pörnyertes Pollák Izrael és társai két ízben ajánlottak Adának egységet és mindössze egymillióhatszázötven dinárt kértek a községtől. 1928. évben a volt tartományi bizottság, 1929. év decemberében pedig a község gazdasági bizottsága utasította vissza a felajánlott egységet.

A tíz év óta folyó per a felelőbírói bíróság ítéletével befejeződött, minthogy azonban a kártérítési összeg még nincs megállapítva, most megindul az új per s a bíróság azt állapítja meg, mennyit kell Adának fizetnie.

Utastotta a keresetet indító Král Vjekoszlávot, hogy keresetéhez csatolja a szükséges hatvanegy darab mellékletet is. Ezután az első alperes nevében Volta Adolf tette meg kifogásait a per megindítása ellen. Bejelentette, hogy az idézést kényszerkézből utján juttatták el a részvénytársasághoz, amely így ezt nem fogadhatja el és nem veheti tudomásul. A részvénytársaság székhelye Csehszlovákiában van és a noviszadi megbízottak nem illetékesek semmiféle kereseti beadvány átvételére.

Dr. Máties Milán noviszadi ügyvéd, a csehszlovák köztársaság képviselője bejelentette, hogy nem ismerheti el a jugoszláv bíróság illetékességét ebben a perben, mert a nemzetközi jog szerint állam ellen idegen állam bírósága előtt nem lehet keresetet indítani. Fenntartotta ezenkívül a pergátló kifogások megtételének jogát. Kifogást emelt a járásbírói bíróság illetékessége ellen is. Král Vjekoszláv ugyanis azon az alapon indított keresetet a noviszadi járásbírói bíróság előtt, hogy a részvénytársaság és közöttük csupán társas viszony és bérleti szerződés állott fenn és a bérleti szerződésnek a járásbírói bíróság hatáskörébe tartoznak. Dr. Máties Milán azonban ezt a viszonyt vitásnak mondta és a per tárgyat képező összeg nagyságára való tekintettel kérte, hogy a járásbírói bíróság mondja ki illetéktelenségét.

A bíróság a bejelentett kifogásokat tudomásul vette és rövidesen meghozta döntését, amelyben kimondta, hogy a bejelentett kifogások alapján a most megtartott perfelvételi tárgyalást semmisnek tekintti. Utastotta a felperest, hogy beadványához csatolja a szükséges mellékleteket, valamint elrendelte, hogy az idézéseket a törvényes úton kézbesítsék ki. A bíróság az újabb perfelvételi tárgyalást március 1-ére tűzte ki.

Öt bombamerénylet és három gyilkosság egy napon Csikágóban

Ismeretlen banditák levegőbe röpittek egy többemeletes palotát

Csikágóból jelentik: Csikágóban csütörtökön ismét bomba robbant. Egy üzletház tulajdonosa néhány nappal ezelőtt levelet kapott, amelyben megfenyegették, hogy megölik, ha nem fizet csütörtök déli tizenkét óráig ötezer dollárt. Az üzlettulajdonos átadta a levelet a rendőrségnek és nem törődött jöbője az ügyvel. Csütörtökön

déli egy órakor az épület a levegőbe repült. Szerencsére éppen ebedszünet volt és az épületben csak kevesen tartózkodtak. A többemeletes palota romokban hevert. Nyolcan súlyosan megsebesültek. A szomszédos házak szintén megrongálódtak, úgyhogy azokat is ki kellett üríteni. A kár több száz ezer dollár. Ezen a bombarobbanáson kívül

Csikágóban csütörtökön még három bombamerénylet történt.

egy ötödik bombamerényletet pedig még idejekorán megakadályoztak. A csikágói alvilág ellenőrzésével megbízott külön rendőri szervezet egy tisztviselője bompót talált autójában, amely egy nyilvános garázsban állott. A pokolgépet még idejében ártalmatlanná tették. Az utolsó huszonegy óra lefolyása alatt egyébként

három gyilkosság

is történt. Egy bandítaszervezet vezérért haldokolva találták egy autójában. Az autó tulajdonosa és sofőrje is holtan feküdt a kocsi mellett. A tetteseknek nyoma veszett.

Százmillió dináros pert indított a csehszlovák állam ellen a noviszadi csehszlovák raktárházak volt igazgatója

Illetékes-e egy idegen állam bírósága egy szuverén állammal szemben ítéletet mondani?

Noviszadról jelentik: A noviszadi járásbírói bíróságon csütörtökön példátlanul érdekes perfelvételi tárgyalás volt. A pert Král Vjekoszláv noviszadi lakos, a noviszadi csehszlovák raktárházak részvénytársaságának volt igazgatója indította Csehszlovákia és a raktárházi részvénytársaság ellen.

Az ügy előzményei az új államalakulat első esztendeit nyulnak vissza. Annakidején a csehszlovák kereskedelmi körök akciót indítottak áruknak minél sikeresebb terjesztése érdekében a Balkánon és azzal a kérelemmel járultak a csehszlovák kormányhoz, hogy annak közreműködésével Noviszadon nagy csehszlovák raktárház létesüljön, ahol elhelyezhetnék a Balkánra szánt árukat és onnan továbbíthatnák bevásárlóikhoz. 1923-ban a csehszlovák kereskedelmügyi minisztérium támogatásával megalakult Noviszadon a raktárház részvénytársaság, amelynek vezetője Král Vjekoszláv lett. A vállalat a jugoszláv kereskedelmi minisztériumtól koncessziót is kapott és vámgarancia fejében tizenhat millió dinárt helyezett letéthe. Az ügyvezetés körül támadt differenciák miatt a részvénytársaság csehszlovákiai központja 1924-ben felváltotta a részvénytársaság noviszadi vezetését és Král Vjekoszlávon kívül minden pozícióra új embereket rendelt ki. Később, 1926-ban Král Vjekoszláv igazgatót is elbocsátották állásából és ekkor az elbocsátott igazgatók a röpiratok egész tömegével árasztották el Noviszadot. A röpiratokban súlyosan rágalmazták a csehszlovák kormányt.

Král Vjekoszláv, aki egy ideig saját neve alatt vezette a vállalatot, nem nyugodott bele abba, hogy elhocsássák állásától és a vele kötött bérleti szerződést felbontsák, hanem pert indított a részvénytársaság és a csehszlovák köztársaság ellen. Beadványában hivatkozott arra, hogy a bérleti szerződés felbontása folytán óriási károkat szenvedett és a károk, valamint a várható haszon fejében százmillió dinár kártérítést követelt. A beadvány benyújtása alkalmával a bíróság felszólította Krált, hogy fizesse le a peresített összeg után járó hárommillió dinárt kitévő illetményt. Král ennek természetesen nem tudott eleget tenni, szegénységi bizonyítványt szerzett be és kérte a bíróságtól, hogy a pert szegénységen indíthassa meg. A bíróság hivatkozással a Csehszlovákiával fennálló szerződésekre, kimondta, hogy Král Vjekoszláv, aki csehszlovák állampolgár, a jugoszláv bíróságok előtt éppen úgy perelhet szegénységen, mint a jugoszláv állampolgárok.

A százmillió dináros perben most tartották meg a perfelvételi tárgyalást Markovics Radoszláv noviszadi vezetőjárásbíró előtt. Král Vjekoszlávot dr. Illés Radoszláv noviszadi ügyvéd képviselte, az elsőrendű alperes képviselőtében maga a részvénytársaság igazgatója, Volta Adolf jelent meg, míg a csehszlovák köztársaságot dr. Máties Milán noviszadi ügyvéd képviselte. A bíróság még a perfelvételi tárgyalás megkezdése előtt megállapította, hogy a beadvány hiányos és így érdemleges tárgyalást nem lehet tartani.

Mi volt az oka a cukorkagyári robbanásnak?

A noviszadi szerencsétlenség áldozatainak változatlanul súlyos az állapota

Noviszadról jelentik: A noviszadi Plevna-cukorkagyárban — mint a Napló megírta — csütörtökön borzalmas robbanás történt, amelynek három súlyos sebesültje van. A szerencsétlenséget egy gőztartályos vasasztal felrobbanása idézte elő. Az első pillanatban úgy látszott, hogy tulnag mennyiségű gőzt engedtek a tartályba és az vetette szét az asztalt, a beható vizsgálat azonban ezt a feltevést megdöntötte és a szakértők véleménye szerint példátlanul érdekes technikai okok a szerencsétlenség előidézői. A mérnöki bizottság, amelynek tagjai Szavkov Lázár az Inspekcia Rada mérnöke és Nerandzics Sztévan városi mérnök voltak megállapította, hogy az asztal felső lapja két centiméter vastag volt, ami legalább négy atmoszféra nyomást kibír. Az asztal tartó váz nyolcvan centiméter átmérőjű vasoszlopokból állott és a robbanás ereje ezeket a hatalmas vasdarabokat is szétvetette. Ez a körülmény késztette a szakértőket arra, hogy a katasztrófa okát másban keressék, mert teljesen elképzelhetetlen volt, hogy a roppant erős konstrukcióju asztal, amelyben csak meghatározott mennyiségű gőznek volt hely, a túlfeszültség szétvetesse.

Megállapították, hogy a katasztrófát olyan körülmény idézte elő, amelyre egyedül a német nyelv tud megfelelő kifejezést. A német a hasonló esetet »Masenermdung«-nak nevezi, vagyis anyagfáradásnak. Az anyagfáradtság olyan esetekben szokott bekövetkezni, amikor az anyag, különösen pedig az öntöttvas, gyakori hőmérsékletváltozásoknak van kitéve. A cukorkagyárban a cukorgyártáshoz használt gőztartályos asztal közvetlenül az ajtó mellett állott, ahol a hideg levegő érte. Az asztal csak ritkán használták, különben is csak rövid ideje szerelték fel és azelőtt használt ideig egy nyitott raktárhelyiségben állott, ahol bár nem rozsádosott meg, a hideg nedves levegő mégis megtámadta. Az öntöttvas ilyen módon elvesztette rugalmasságát és amikor újabb gőzt bocsátottak beléje, nem tudott elég gyorsan távolulni. Csütörtökön reggel ismét megtöltötték a tartályt gőzzel és az asztal lapja néhány perc múlva hideg cukorkamasszát öntött. A következő pillanatban megtörtént a robbanás, amit a fáradt anyag hirtelen bekövetkezett hőmérsékletváltozása idézett elő. A vizsgálat megállapította, hogy közvetlen felelősség nem terhel senkit sem.

A szerencsétlenségnek három munkás esett áldozatul, akiket beszállítottak a kórházba. A három közül Stockmann Ádám munkás sérülései voltak a legkönynyebbek és állapotában péntekre már javulás állott be. Kovács Antal és Erb Terézia állapota változatlanul súlyos.

Perfekt német, szerb-horvát LEVELEZŐNŐ

ki egyuttal flott gyors- és gépirónő és összes irodai munkában járta. Vojvodina nagyobb városába azonnalra kerestetik. Kimerítő ajánlatok a fizetési igény megjelölésével „Per sofort” jellegre Schmolka hirdetőirodába Noviszád küldendők 1034

Nyomorékok véres szerelmi drámája

Egy hadirokkant Idjos községben lelőtte szerelmesét és vetélytársát, utána pedig öngyilkos lett

Velikakikindáról jelentik: Véres szerelmi dráma játszódott le pénteken reggel a Kikindához közel fekvő Idjos községben. Komanov Milán harmincnyolcéves hadirokkant revolverből rálőtt szerelmesére, Komanov Milica huszonnyolcéves fellábu asszonyra és súlyosan megsebesítette vetélytársát, Tesics Lázár negyvenötéves tamburást, aki egyik szemére vak, majd fölbőlte magát.

A vetélytársak között már régóta ellenséges viszony állott fenn és ez az ellenségeskedés volt előidézője a pénteki tragédiának is. Pénteken reggel Tesics Lázár megjelent Komanov Milán lakásán és ismét veszekedést provokált az asszony miatt. A két férfi között már tettelegességre került a sor, amikor Komanov Milica hirtelen megjelent a szobában és szétválasztotta a verekedőket. Komanov Milánt azonban nem lehetett lecsillapítani és alighogy az asszony

megfordult, revolvert rántott elő, amelyből több lövést adott le. Az első golyók az asszonyt találták, aki nyakán és a karján szenvedett súlyos sérüléseket. Tesics látva ezt, menekülni próbált, de már nem volt ideje, mert az esztévesztett ember feléje irányította a fegyvert csövét. Tesics félreugrott és így a golyó csak a karján sebesítette meg könnyebben. A lövések zajára a szomszédok összefutottak és behatoltak a szobába. Komanov, amikor látta, hogy az emberek összeszaladnak, kiugrott az uccára és a lakása előtt halántékra lőtte magát. A golyó azonnal halált okozott.

A súlyosan sérült asszonyt és a tamburást beszállították a kikindai kórházba, ahol ápolás alá vették őket. Komanov Milica sérülése azonban olyan súlyos, hogy az orvosok nem bíznak életbenmaradásában.

Véres harc Németországban csendőrök és kommunisták között

Tizenegy rendőr és sok kommunista megsebesült

Hamburgból jelentik: Csütörtökön a Grossneumarkt és a Holsteinplatz közelében véres összelihezés volt kommunisták tüntetők és a rendőrség között. A kommunisták oly hevesen támadták meg a rendőröket, hogy ezek nem bírták az elkeseredett emberekkel és nagyobb rendőresapatchkat kellett segítségül hívniok. Valóságos csata támadt, amelynek során a rendőrök több ízben sortűzetet adtak a kommunistákra, akik dühösen védekeztek. A kommunisták egy épületben levő házról rengeteg téglát, vasrudat és gerendát cipelték magukkal, amellyel nekikrontottak az előttük felsorakozott rendőröknek.

Az összelihezés a kommunisták visszavonulásával végződött, ami azonban csak két óra hosszat tartó harc után következett be. A rendőrök közül tizenegyen kisebb-nagyobb sérüléseket szenvedtek. Hogy a kommunisták közül hányan sebesültek meg azt nem lehetett

megállapítani, mert a menekülők hátukra vették sebesülteiket és eltűntek velük.

Az éjszakai zavargások, lövöldözések és barrikádharcok folytán körülbelül negyven tüntetőt tartóztattak le, de legnagyobb részüket pénteken délelőtt szabadon engedték. Péntek reggel óta nyugalom van Hamburgban, nyilván azért, mert a kommunisták bűtögtatók meggyőződtek arról, hogy a nagy rendőri készültséggel szemben minden kísérlet hiábavaló. Hajnal felé a rendőrség csak úgy tudta helyreállítani a rendet, hogy páncélos autót vonultatott ki, amelyekre géppuskák és fényszórók voltak felszerelve. A fényszórókkal bevilágították az utcákat és a géppuskákat a tömeg felé irányították. A kivonult rendőrség vezetője egy páncélos autóról hangszórón felszólította a tömeget, hogy oszadjon szét, mert különben lövetni fog a géppuskákkal. A tüntetők erre eszeveszetten elmenekültek.

Kommunisták hurcolták el Párisból Kutjepoff orosz tábornokot

A jobboldali lapok a diplomáciai kapcsolat megszakítását követelik Szovjetoroszországgal

Párisból jelentik: Párisban, mint ismeretes, néhány nappal ezelőtt nyomtalanul eltűnt Kutjepoff orosz tábornok, az orosz emigráció egyik vezére.

A rendőrség megindította a nyomozást, de az ügyészség még nem lát elég jogi alapot arra, hogy vizsgálatot indítson. Egy orosz lap azt a hirt közli, hogy

a rendőrség Kutjepoff tábornoktól ceruzával írott levelet kapott, amelyben azt írja, hogy kommunisták tartják fogva.

A Renaissance című párisi orosz lap azt írja, hogy Kutjepoff tábornok sokszor panaszkodott, hogy állandóan követik és egy lépést sem tehet anélkül, hogy gyanus árnyékok ne tűnének fel a háta mögött.

Az Intransigent érdekes vallomást közöl. Jelentkezett a lap szerkesztőségében egy párisi klinika egyik alkalmazottja, aki elmondta, hogy a klinika azon az utcán fekszik, amelyen Kutjepoffnak az orosz templomból az emigránsok gyűlésére kellett volna mennie. A klinikai alkalmazott szerint múlt vasárnap két automobil állott meg a klinika közelében.

Két ismeretlen férfi, akiken orvosi köpeny volt, az autóból hurcoltak egy férfit,

aki szemlátomást ellenkezett. A dolognak olyan lát-szata volt, mintha a klinikáról vitték volna valakit az autóból. Egy rendőr is állt az autó mellett, aki segítette a két orvosnak. Ezt a rendőrt már napok óta látta a klinika körül és gyanus viselkedése többször feltűnt neki. Azt hiszik, hogy a rendőr is a banditákhoz tartozott. A klinikai alkalmazott bizonyosra veszi, hogy az autóból cipelt férfi Kutjepoff tábornok volt.

Van egy olyan verzió is, hogy a tábornok titkosztos eltűnése esetleg összefüggésben áll egyik párisi bank bukásával, amelynek két igazgatóját néhány nappal ezelőtt letartóztatták, mert kiderült, hogy hamisított automobilrészvényeket hoztak forgalomba.

Kutjepoff tábornoknak ebben a bankban 50.000 frankos folyószámlája volt.

Bár egyelőre még rejtély, hogy milyen összefüggés lehet a bank bukása és Kutjepoff eltűnése között, a detektívek ebben az irányban is lázasan nyomoznak.

A jobboldali sajtó Kutjepoff elrablásának ügyét arra használja fel, hogy felszólítsa Tardjeut az Oroszországgal szemben követett politika megváltoztatására, mert a párisi szovjet nagykövetség valóságos pestisfészék, amelyet nem szabad tovább tűrni.

Ujabb párisi jelentés szerint a Kutjepoff-ügynek messzemenő politikai következményei lesznek. Két szélsőjobboldali képviselő bejelentette, hogy interpellációt fognak intézni Briand külügyminiszterhez az orosz emigráns tábornok eltűnése ügyében és felszólítják a kormányt, hogy

szekítsa meg a diplomáciai kapcsolatot Szovjetoroszországgal, mert nyilvánvaló, hogy bolsevista ügynökök szűkítették meg Kutjepoff tábornokot.

Tardieu miniszterelnök, akit értesítettek a két képviselő szándékáról, távirati utasítást küldött Londonból Chappre rendőrfőnöknek, hogy kísérje a legnagyobb figyelemmel az ügyet és a nyomozás részleteiről tájékoztassa őt.

A Paris Midi szenzációs hirt közöl a titkosztos afférról. Jelentkezett egy orosz soffőr, aki elmondta, hogy szemtanuja volt Kutjepoff tábornok elrablásának. Vasárnap délelőtt a Rue de Grenelleen járt és egyszer csak autót látott megállni a szovjetkövetség palotája előtt. Az autóból három ember szállt ki s egyikük, akikben ő Kutjepoff tábornokot vélte felismerni, részegnek látszott, mert a másik két férfi átkarolva vezette be a palotába. Ingadozó lépekkel ment és nem ellenkezett. A Paris Midi biztosra veszi, hogy

a cseka párisi emberelnök vezetője, Janovic szűkítette meg a tábornokot.

A lap szerint Dovgalevszki szovjetkötvet aligha tudott a tábornok elrablásáról.

A Paris Midi azt írja, hogy tudomása szerint a különböző szovjetkövetségek épületeiben titkos pincebörtön van.

Idé zárják a szovjet számára kellemetlen emigránsokat. Sőt a varsói szovjetkövetség épületében

halottéget kemence is van, amelyben elégetik a meggyilkolt emigránsokat.

Valószínűleg ilyen építettek legutóbb a párisi szovjetkövetség palotájában is, ahol nemrég nagy átalakítási munkálatokat végeztek.

Csiriz, körte, bicikli

Két és fél évi fegyházra ítélték egy megrogzött tolvajt

Pénteken tárgyalta a szuboticiai törvénszéken dr. Vasziljevics Ljuba tanácselnök büntetőtanácsa a lopásbűntettével vádolt Vörösbaranyit Andrija és az orgazdaság vétségével vádolt Szakács Jozsip bűnyűvét. A vádirat szerint Vörösbaranyi múlt év augusztusában négy helyen követett el lopást. Mégpedig Hauser Mária, Niszan Bedrasa cipész, Paul Antal gazda és Andriška Jozsip kereskedő kárára.

Hausernétől egy ébresztőórát, ágyterítőt, Niszántól cipőt, csirizt, Paul Antaltól pedig körtét lopott. Andriškától egy új kerékpárt bérelt, amelyet még aznap eladott négyszáz dinárért Bajmokon Szakács Jozsipnak. A tárgyaláson a vádat Gajics Bogdán államügyész képviselte.

Vörösbaranyi részletes beismerő vallomást tett és azzal védekezett, hogy nyomorban élt és ez készítette a bűncselekmények elkövetésére. A másodrendű vádlott kijelentette, hogy nem volt tudomása arról, hogy az általa megvett bicikli lopásból ered. Vörösbaranyit azt mondta, hogy neki sürgősen szüksége van pénzre s ezért kell eladnia a kerékpárt. A tanúk kihallgatása után Gajics Bogdán mondotta el vádbeszédét, amelyben kérte mindkét vádlott megbüntetését.

A bíróság ezután meghozta ítéletét, amely szerint Vörösbaranyit bűnösnek mondotta ki háromrendbeli lopásban és egyrendbeli sikkasztásban, amiért, mint vizsgáló bíró, aki tíz éven belül már háromszor volt lopásért elítélve, két és fél évi fegyházra ítélt. A második vádlottat felmentette. Egyben az ügyész előterjesztésére kimondta a bíróság, hogy Vörösbaranyit, aki nem jugoszláv állampolgár, miután Madarason, Magyarországon született, büntetése letöltése után tegyék át a határon.

Öt év alatt kiépitik az országutakat

Szuboticiai képviselőtestületi tagok mozgalmat indítottak az utépitési törvény módosítása érdekében

Az állami és önkormányzati utakról szóló törvény értelmében járási utbizottságokat létesítettek a városokban és a járáások székhelyén. A bizottságoknak az a feladatuk, hogy a legrövidebb időn belül készítsék el az új országutakat és összekötő utak építésére vonatkozó programot. A törvény értelmében az állami és az önkormányzati utakat öt éven belül ki kell építeni.

Szubotica város közgyűlése a múlt évben megválasztotta az utbizottságot és ugyanakkor elhatározta, hogy 1930-tól kezdve öt éven keresztül évi 500.000 dinárt fog előirányozni az utépitések céljaira. Ezek az utak azonban csak az ugynevezett szubotical tanyai utak lennének.

A volt bácskai tartomány már a múlt év elején kidolgozott egy nagy utépitési programot, amely szerint a szubotici környékbeli utak, amelyek Szuboticiát a környező községekkel kötik össze, szubotici járási utak lettek. A szuboticiai járási utak név alatt felsorolt országutak kiépitése 20.524.680 dinárba kerül. A törvény értelmében ennek az összegnek a felét, vagyis tízmillió dinárt Szubotica városnak kell fizetnie.

A városi képviselőtestület tagjainak körében mozgalom indult meg abban az irányban, hogy ezt a nagy befektetést ne öt év alatt, hanem tíz év alatt eszközzöljék, mert a mai súlyos gazdasági viszonyok között a város nem bírja el ezt a nagy megterhelést.

A képviselőtestületi tagok ezt a kérelmüket a legközelebb illetékes helyen kifejezésre juttatják és mozgalmukkal azt akarják elérni, hogy az állami és önkormányzati utakról szóló törvényt olyképen módosítsák, hogy az utakat ne öt, hanem tíz év alatt építsék ki és lehetőleg az országutakat kivéve, a többi ut ne öt méter, hanem csak három méter széles legyen.

Koronabónokat

a legmagasabb áron vesz

 Rádió Reklam
TELEFON 8-20 Subotica, Pašičeva ulica 7

Szomborban ortodox zsidó hitközség alakul

Az ortodox szövetség vezetői irányítják a szervezkedést a zsidó felekezetről szóló törvény alapján

A *Napló* esztörtéki számában közölte, hogy Szomborban mozgalmat indítottak külön ortodox hitközség megalakítása érdekében és máris többen elhatározták, hogy kilépnek a jelenlegi zsidó hitközség köréből. Megirtuk, hogy Szomborban elterjedt hírek szerint a zsidó hitközségben dülő pártvillongást a nemrégiben lezajlott hitközségi választások idézték elő, amelyeknek eredményével a hitközség igen sok tagja elégedetlen és közülük dr. Guttman szombori főrabbi nyilatkozatát is, amelynek során a főrabbi kijelentette, hogy a *szuboticaí ortodox hitközségben az utóbbi időben erős agitáció indult meg az orthodoxia térhódítása érdekében és a szuboticaí ortodox templom szöszékéről is fulmináns beszédek hangzottak el a neologok ellen.*

— Azt beszélék — jelentette ki többek között dr. Guttman, — hogy egy ortodox rabbi fia is járt néhányszor Szomborban és arra akarta rábírní a hívők egy részét, hogy szakadjanak el a jelenlegi hitközségtől és alakítsák meg a szombori ortodox hitközséget.

A nyilatkozatra a szuboticaí ortodox hitközség vezetőségének köréből a következők közlésére kértek fel a *Naplót*:

— Dr. Guttman szombori főrabbi ur nyilatkozatában a szuboticaí ortodox hitközséggel is foglalkozott és többek között kijelentette, hogy a szuboticaí ortodox templom szöszékéről harcias tónusu beszédek hangzottak el a neologok ellen. Erre vonatkozólag kijelenthetjük, hogy az ortodox templom szöszéke a vallás és az ortodox etika célkitűzéseinek megfelelően az orthodoxia rímális törekvéseinek fóruma és természetes, hogy innen olyan beszédek hangzanak el, amelyek az ortodox rímali propagandák. Mindamelllett konstatáljuk, hogy az ortodox templomban sem mostanában, se azelőtt soha nem hangzott el olyan beszéd, amely alkalmas arra, hogy bárkinek valláspolitikai meggyőződését sértse. Még ke-

vésbé lehet szó arról, hogy az ortodox templomban fulmináns beszédek hangzottak volna a neologok ellen.

— Tény az, hogy az új vallási törvény módot ad a zsidóság konzervatív gondolkozásu elemeinek arra, hogy mindenütt, ahol bizonyos számú ortodox világnézeti és ortodox életmódot folytató zsidó van, megalakíthassák a külön ortodox hitközséget. Szomborban megvan az ortodox hitközség megalakításának minden törvényes előfeltétele és az ortodox hitközségek szövetsége, amelynek Deutsch Hermann szuboticaí gyáross az elnöke, természetesen érintkezésbe lépett a szombori ortodox zsidókkal és megkezdte az ortodox hitközség megszervezésének előmunkálatait. Deutsch Hermann nemrégiben a szombori ortodoxok meghívására Szomborban járt, ahol érintkezésbe lépett a hívőkkel és megbeszéléseket folytatott a hitközség megalakításának ügyéről, mindennek azonban *semmit köze sincs a most lezajlott szombori hitközségi választásokhoz és a választási eredmény iránt több oldalról megnyilvánuló elégedetlenséghez.*

— A törvény módot ad az orthodoxiának, hogy hitközségei számát szaporítsa és természetes, hogy az ortodox hitközségek szövetsége élni is akar törvényadta joggal amú is inkább, mert meggyőződése, hogy a zsidó hitélet elmélyülésének utja az orthodoxián át vezet. *Az a körülmény, hogy az ortodox hitközség megalakításának előmunkálatai egybecsúsznak a szombori hitközségi választások időpontjával, nem egyéb, mint pusztá véletlen.*

— A neolog hitközségek kötelekésé eddig is sok olyan zsidó hívő tartozott, akiknek vallási érzelmet nem elégítette ki a neolog rímus, ezeknek azonban eddig nem volt módjukban a külön szervezkedés. Az új törvény módot ad az ortodoxoknak a külön hitközségekbe való tömörülésre és így némeask Szomborban, hanem sok más helyen is meg fog alakulni az ortodox hitközség.

tak a mulatságon és akik arravatkozólaz tettek valamást, hogy Barabás hangosan szítkozódott és duhajkodott. Végül az elhalt Barabás édesanyját hallgatták ki, aki azt mondotta, hogy az ő fia csendes, jóviselkedésű, józan fiu volt, aki sohasem ivott.

— Bizonyosan szántzándékkal itatták le a fiut, hogy könnyebben agyonverhessék — mondotta.

A tanuk után dr. *Rukavina* Jozsip és dr. *Jeremias* Rízstó törvénytészeki orvosok terjesztették elő szakvéleményüket, amely szerint a négy ítés közül az egyik, amely a tarkón érte az áldozatot, feltétlen halálos volt, úgyhogy semmiéle orvosi beavatkozás sem segíthetett rajta.

Makszimovics Szvetiszláv államügyész teljes egészében fenntartotta a régi büntetőtörvénykönyv 278-ik szakaszába ütközö gyilkossági vádat. Teljesen bizonyítottnak látja a vádlott bűnösségét és kérte a törvényben előírt büntetés kímabását. *Tylytyy* Szlávko védő azt fejtette, hogy a jelen esetben jogos önvédelem áll fenn, mert a vádlott volt a megtámadott fél. Felmentést kért.

A bíróság ezután meghozta ítéletét, mely szerint a vádlottat felmentette. Az indoklásban kimondotta a bíróság, hogy jogos önvédelem esete forog fenn, egyben elrendelte a vádlott azonnali szabadlábrahelyezését. *Makszimovics* Szvetiszláv államügyész revíziót jelentett be az ítélet ellen.

A bíróság felmentő ítélete alapján a vádlottat még pénteken délben elbocsájtották a fogházból.

A szovjetkormány elismerését követelik Bulgáriában

A szófiai „Pladne“ érdekes cikke az orosz kérdéssről

Szófiából jelentik: A balkáni államok közül eddig egyedül Görögország állította helyre a diplomáciai viszonyt az orosz szovjettel. Románia, Jugoszlávia, Albánia és Bulgária kormányai még nem látták elérkezettnek az időt arra, hogy normális diplomáciai viszonyba lépjenek az orosz bolsevista köztársasággal. *Bulgáriában most mozgalom indult meg egyes politikai körökben, hogy Bulgária ismerje el a szovjet és a bolsevizmus államát, amely már a bolgár sajtóban is visszhangra talált. Legújabbban a „Pladne“ című tekintélyes szófiai estilap szentel hosszabb cikket ennek a kérdésnek és többek között a következőket írja:*

— A világháború óta Bulgária semmiéle hivatalos viszonyban sem áll Oroszországgal. Ez a nem normális állapot érhető volt mindaddig, amíg az európai államok ugyanoly visszautastították a szovjet-uralom elismerését. Bulgáriának izolált kezdeményezése rossz fogadtatásra találhatott volna azoknál az európai faktoroknál, amelyekről nagy mértékben függött Bulgária sorsa. Azóta ez a helyzet megváltozott. Az európai államok nagy többsége már normális diplomáciai viszonyban van Oroszországgal. Ez nem jelenti azt, hogy ezek az államok helyeslik a szovjetrendszer, hanem azt, hogy ezeknek az országoknak az érdekei megkövetelik az oroszországi helyzet pontos ismerését és kereskedelmi viszonyaik felújítását. Nálunk ebben a kérdésben semmi sem történt. Sőt még csak nem is ismerjük azokat az indokokat sem, amelyek miatt külügyminisztériumunk eddig elhárította a normális diplomáciai viszony felvételét Oroszországgal. Most felhasználjuk az alkalmat és ki fogjuk fejteni azokat az érveket, amelyek bennünket arra készítetnek, hogy a normális diplomáciai viszony felvételét követeljük Bulgária és a szovjet-hatalom között.

— Mindenek előtt, mi szomszédai vagyunk Oroszországnak. Összekapcsol bennfeket a Fekete-tenger. Megvan a reális lehetőségünk arra, hogy egészséges gazdasági kapcsolatokat szervezzünk meg, ami könnyebbé tehetné gazdasági válságunk megoldása tekintetében is. Bármilyen is a rezsím Oroszországban, ez az ország jelentős szerepet játszik a nemzetközi életben és ez a szerepe csak emelkedni fog jelentőségében. Ostobaság tölünk, akik szomszédai vagyunk Oroszországnak, hogy nem tudjuk figyelemmel kísérni ennek az óriási országnak bel- és külpolitikai fejlődését, amely az egész Közel-keletre kihat, ahol ami özszes politikai és gazdasági érdekeink összpontosulnak és csak azért, mert Oroszországban egy olyan rendszer uralkodik, amely nem felel meg a mi politikai nézetünknek. E szerint a politika szerint nem volna szabad elismernünk Oroszországot sem, amely fasizista.

— Szovjetoroszország elismerése és a vele való normális viszonyok helyreállítása a bolgár külpolitika egyik első feladatai közé kell, hogy tartozzon.

Legjobb hirdetési orgánnum a „BACSMEGYEI NAPLO“

A véres szüreti bál

Az ügyészség gyilkossággal vádolta Pavlakovics Mijót, aki a Zorka-gyár közelében agyonvert egy munkást, a bíróság azonban jogos önvédelem címén felmentette

A szuboticaí törvényeseken pénteken *Bozsics* Mílán törvénytészeki elnök elnökletével ötös bírói tanács tárgyalta a gyilkossággal vádolt *Pavlakovics* Mijó huszonegy éves szuboticaí szolgáló bünyjét. A vádfirat szerint *Pavlakovics* múlt év szeptember 15-ikén hirtelen a Zorka-gyár közelében agyonverte *Barabás* Mijó tizennyolcéves fiatal szuboticaí munkást.

A múlt év szeptember 16-ikán, a hajnali órákban, Szuboticaí a Zorka-gyár palánkja mellett az árokparton a járőrök vérében fekvő eszméletlen fiatalemberre bukkantak. Amikor erről a rendőrséget értesítették és a rendőri bizottság a helyszínen megjelent, kiderült, hogy a fiatalembert, akinek a feje négy helyen be volt zuzva, *Barabás* Mijónak hívják és a Napnyugati Ugarok 324. számú házban lakik. Az eszméletlen fiatalembert szállították a kórházba, ahol bekötötték sebeit. A megindult nyomozás teljesen eredménytelenül végződött. Abban bíztak, hogy a sérültet fogják kihallgatni és tőle tudják majd meg, hogy ki bántalmazta. Ez a remény sem teljesült, mert *Barabás* Mijó, aki két napig eszméletlenül feküdt a kórházban, anélkül, hogy eszméletét egy pillanatra is visszanyerte volna, meghalt. Az áldozatot eltemették és még mindig nem tudták, hogy ki okozta halálát. Egy nappal a temetés után váratlan fordulat következett be. Egy fiatalember jelent meg dr. *Dohány* Sándor ügyvéd irodájában és azt mondotta, hogy jelentkezni akar a bíróságnál, mert azt hiszi, hogy azt a fiatalembert, akit a Zorka-gyár mellett találtak, ő ütötte agyon. A furcsa jelentkezőt, aki *Pavlakovics* Mijónak mondotta magát, *Tylytyy* Szlávko ügyvéd azonnal elvezette a törvénytészekre *Radovics* Szreten vizsgálóbíró elé és elmondotta, hogy a fiatalember mivel vádolja magát. A vizsgálóbírónál azután kiderült, hogy tényleg ő volt *Barabás* Mijó gyilkosa, mire letartóztatták.

A pénteki főtárgyaláson a vádat *Makszimovics* Szvetiszláv vezető ügyész képviselte, a védelmet *Tylytyy* Szlávko látta el.

▲ szeptember 20-ika óta vizsgálói fogságban levő

vádolt az elnök kérdésére, hogy bűnös-e, ezt mondta:

— Én ütöttem agyon *Barabás* Mijót, de nem vagyok bűnös, mert ő támadott meg engem.

Elmondotta, hogy szeptember 15-ikén vasárnap szüreti bál volt a Zorka-gyár közelében levő *Bojin* Lázár-féle kocsmában. Ő több barátjával jelen volt a bálon és nyugodtan, békésen mulattak *Barabás* Mijó, aki szintén ott volt, folyton kötekedett velük és különösen neki szólt oda többször sértő módon:

— Eszek én még ma kebeliai hust — mondotta.

Barabás ugyanis a bajai szőlőkben lakott és nagyon haragudott a kebeliaikra. Egyszerre látta, amikor *Barabás* feléje indul. Ő a fenyegető támadás elől kitérve, a bálban felügyeletet tartó rendőrökhöz fordult védelemért. A rendőrök erre a duhajkodó legényt eltávolították a helyiségből.

— Tizenkét óra tájban — mondotta a vádlott — kimentem az utcára és áthaladtam az uttesten, ahol egyszerre az árokba felém ugrott egy alak és meg akart támadni. Én védőleg feemetlenem a hotomát és anélkül, hogy láttam volna, hogy ütök, ütni kezdtem, majd utána visszamentem a bálba, ahol barátaim társaságában még egy órát töltöttem. Mikor vége volt a mulatságnak, együtt mentünk haza. Nem volt arról tudomásom, hogy *Barabás*nak sérülései voltakén milyennek. *Barabással* előzőleg semmiéle összejutkezés sem volt. Nem is ismerem, de a kérdéses estén folytonosan engem szidott.

A vádlott kihallgatása ezzel véget ért és a bíróság a tanukihallgatásokra tért át. *Bojin* Lázár kocsmáros elmondotta, hogy többször figyelmeztették a duhajkodó legényt, akit meg is intett. Miután nagyon sok vendége volt és el volt foglalva, nem figyelhetett tovább, hogy mi történik a legénnyel, de a többi vendégtől tudta meg, hogy mivel nem maradt csendben és zavarta a mulatságot, a rendőrök eltávolították. A vendéglős után kihallgatták még *Kovács* Mihályt, *Boros* Iszánt, *Moravovics* Ontóót és *Oganyavovics* Máriaát, akik jelen vol-

HIREK

Bálak és mulatságok

- Február 1.** A vrsaci kereskedő sportklub álarcsbálja a Glückmann-szálló nagytermében. A szentai Tenisz Klub bálja az Eugen-szállóban. A szubotikai Francia Klub apacsbálja a Beograd-szállóban. A zenét a komplett Kalocsay jazz-band szolgáltatja. Dagmar-Bemberg bál a Bárányban. A noviszadi Juda Makkabi sportegyesület elite-álarcsbálja a Szloboda nagytermében. A drávamelléki szlovén vasutasok táncmulatsága Belicsén, a »Radnicski Dom« termében. A bácsi tűzoltóegylet bálja a noviszadi Juda Makkabi álarcsbálja. A szentai Teniszklub műsoros estje a színházteremben.
- Február 2.** A Bezdáni Sport Egylet műsoros bálja. A maliidjosi ifjúság jótkonyecélu jelmez-bálja a Szilágyi-vendéglő összes termében.
- Február 8.** A temerini tornaklub álarcsbálja a mozi-teremben. A Szombori T. K. Pierette bálja a Polgári Kaszinóban. A szubotikai Radnicski Sportklub zártkörű táncmulatsága a Bunyevacska Matica termében. A szaribeseji Tesla kerékpáros sportklub »Miss Tesla 1930« választással egybekötött nagy sportbálja a Börcsök-féle étterem helyiségeiben. A novivrbászi kereskedők bálja a Greifenstein-hotelben. A bajmoki Teniszklub műsoros estje a mozi-teremben.
- Február 9.** A szubotikai cserkészegyesület táncmulatsága a Bunyevacska Matica helyiségében.
- Február 14.** A szubotikai ügyvédjelöltek bálja a Bárányban.
- Február 15.** A szubotikai »Ferrum« bálja a Bárányban. A Munka gazdbálja. A noviszadi evangélikus nőegylet estélye az Olimpiában.
- Március 1.** A vrbászi Aero-klub táncmulatsága a Kaszinó összes termében. A bajmoki Atlétikai Klub álarcsbálja. A SzAND nagy piros-fekete redutja a Városi Színház hangversenytermében.

✱

— **Jettics Boskó udvari miniszter Párisból visszatartott Beogradba.** Az Avala jelenti: Párisi jelentés szerint Jettics Boskó udvari miniszter nejevel csütörtökön este a Szimplon-expresszel elhagyta Párisot és elindult Beograd felé. Az udvari minisztert a pályaudvaron a jugoszláv követség személyzete és a jóvátételei bizottság jugoszláv tagjai bucsuztatták.

— **Küldöttségek a bálnál.** Noviszadról jelentik: Dunjics Radoszláv bán pénteken fogadta a noviszadi Jadranszka Sztrázsa választmányának tagjait, akiknek nevében dr. Hadzics Koszta elnök mondott üdvözlő beszédet és terjesztette elő az egyesület kívánságait. A bán meghallgatta a küldöttséget és megígérte, hogy az egyesületet a legmesszebbmértékben támogatni fogja. — A dobrovoljac egyesület helyi szervezete szintén küldöttségileg kereste fel a bánt, akitől támogatást kért. A bán megígérte, hogy az egyesületet támogatni fogja.

— **Jugoszlávla is aláírta a nemzetközi foszforkonvenciókat.** Beogradból jelenti az Avala: Dr. Sumenkovic Ilija berni jugoszláv követ 1929 december 24-én a berni politikai departementnál bejelentést tett arról, hogy a jugoszláv állam is belép a fehér foszforkonvencióra való felhasználására irányuló nemzetközi konvenciókat aláíró államok sorába. Ezeket a konvenciókat még 1906-ban kötötték Genfben.

— **A pénzügyminiszterium államadóssági osztályának felhívása a huszszázalékos koronabónók ügyében.** Beogradból jelenti az Avala: A pénzügyminiszterium államadóssági osztálya pénteken kommunikét adott ki, amelyben felhívja az érdekeltek figyelmét arra, hogy huszszázalékos koronabónókat, valamint a huszszázalékos hadikártalanítási koronanyugtákat adó fejében visszavonhatatlannal március 17-éig fogadják el. Aki a papirokat eddig a határidőig nem használja fel adóüzetésre, azokkal szemben az állam minden további kötelezettség alól mentesítettnek tekinti magát.

— **A közlekedésügyi miniszter kedden és pénteken fogad magánfeleket.** Beogradból jelenti az Avala: A közlekedésügyi miniszterium legutóbb kommunikét adott ki, amelyben közli, hogy kedden és pénteken délelőtt tíz óráig fogadja a jelentkező magánfeleket. A miniszteri audienciára egy nappal előbb kell jelentkezni. A kommunikében azt is közli a miniszterium, hogy a közlekedésügyi miniszterium kabinetirodája állás iránt beadott kérvényeket nem fogad el.

VASÁRNAP

A Napló vasárnapi száma ezuttal is ötvenhat oldalon, a szokott gazdag és érdekes tartalommal jelenik meg. Ünnepi mellékleteinken a következő írások várnak közlésre: Sz. Szigeti Vilmos: Emlékek egy csókról (novella), Karlócai: A fekete csillag (folytatásos elbeszélés), Gräber János: Az apám (vers), Borsódi Lajos: Lidércnyomás (vers), Kosztolányi Dezso: Házi dolgozat (karcolat), Harsányi József: Igazi barátok (novella), Szász Márton: A betörő (novella), Quasimodo: A siker (novella), Szegedi Emil: Kis notesz (karcolat), Kristály István: A kis harang szolt... (novella), Góvorkovich János: Képek és torzképek (cikk), P. Gergely Boriska: Örökre (novella), Magister: Filmtekeres (történelmi miniatűr), A persely elégiája (cikk), Bélyeggyűjtő vagy filatelista (állandó rovat), Csunya nők felvonulása (riport).

Baedeker folytatja Aladdin című nagysikerű elbeszélését, ezenkívül hozzuk karácsonyi pályázataink eddig ki nem hirdetett eredményeit is.

A Könyv—Film—Rádió mellékleten a következő cikkeket és riportokat találja az olvasó: A nyugat ankétja — Hangos beszámoló — A hangos film és a nyelvproblema — Irodalmi palotaforradalom — Sorsdöntő véletlenek — Visszaesést idézett elő a hangosfilm — Egy könyvkladó önvallomása — Az első regény a grafologiaról.

A Könyv—Film—Rádió könyv- és folyóirat ismertetések, érdekes filmhírek és a teljes heti rádióműsor egészíti ki.

Az Otthon melléklet, valamint a Habostorta című gyermekújság is a szokott érdekes és gazdag tartalommal jelenik meg. A vasárnapi száma ára 4 dinár.

TÖZSDE

■ ■ ■

Zürich, jan. 31. (Zárlat.) Beograd 9.12 ötnyelcad, Páris 20.335, London 25.21, Newyork 518.075, Brüsszel 72.125, Milánó 27.11, Madrid 68.50, Amsterdam 108.025, Berlin 123.79, Bécs 72.95, Szófia 3.745, Prága 15.325, Varsó 58.075, Budapest 90.535, Bukarest 3.07 hétnyelcad.

Beogradi értéktőzsde, jan. 31. (Zárlat.) Hétszázalékos államadóssági kötvény 81, négyszázalékos agrár-köcsönkötvény 51.50, Rama nota prompt 440—439.50, február 28-ra 414—413.50, Narodna Banka 8600—8530 dinár.

Beograd, jan. 31. (Zárlat.) Páris 293.80—291.80, London 276.68—275.88, Newyork 56.77—56.57, Zürich 1097.40—1094.40, Milánó 298—296, Bedlin 13.58—13.55, Bécs 8.0041—7.9741, Prága 168.30—167.50, Budapest 993.65—990.65.

Szombori terménytőzsde, jan. 31. Buza bácskai 207.50—212.50, 78-as 210—215, szlavóniai 200—205, szerepmérségi 205—210, Rozs 140—150, Zab 140—145, Tavaszai árpa 135—140, Bab 370—380, Válogatott bab 380—400, Tarka bab 230—250, Tengeri 100—105, Száritott tengeri 115—120, Liszt nullás 340—350, kettes 315—325, ötös 260—270, hatos 190—200, hetes 150—160, nyolcas 105—115, Korpa 90—95, Irányzat: lanyha.

Noviszadi terménytőzsde, jan. 31. Buza bácskai 77 kilós 210—212.50, bácskai 78 kilós 212.50—215, felsőbácskai 78 kilós 215—217.50, hajó Tisza 78 kilós 217—222.50, felsőbánáti 78 kilós 207.50—210, délbánáti 77 kilós 200—205, szerémi 76 kilós 202.50—205, szerémi 77 kilós 207.50—212.50, Árpa bácskai 63—64 kilós 125—130, szedémi 63—64 kilós 125—130, Zab bácskai és szerémi 145—147.50, Tengeri bácskai garantált minőség 102.50—105, bácskai 100—102.50, bácskai II. 110—112.50, bácskai Duna III. 112.50—115, bácskai IV.—V. 115—117.50, bácskai száritott 120—125, bánáti Duna III. 112.50—115, bánáti Bega III. 112.50—115, szerémi garantált minőség 102.50—105, szerémi 100—102.50, szerémi II. 110—112.50, szerémi Duna III. 112.50—115, szerémi száritott 120—125.

Budapesti gabonátőzsde, jan. 31. (Zárlat.) Készárúpiac, irányzat: gyengébb. Buza 77 kilós tiszavidéki 24.20—24.50, felsőtiszai 23.75—24, fehérmezei 23.75—23.50, pestvidéki 23.35—23.60, Buza 78 kilós tiszavidéki 24.50—24.70, felsőtiszai 23.95—24.20, fehérmezei 23.50—23.70, pestvidéki 23.60—23.80, Buza 79 kilós tiszavidéki 24.80—25.05, felsőtiszai 24.20—24.40, fehérmezei 23.80—23.95, pestvidéki 23.85—24.05, Buza 80 kilós tiszavidéki 25—25.20, felsőtiszai 24.30—24.50, fehérmezei 23.85—24.10, pestvidéki 23.95—24.40, Rozs pestvidéki 13—13.10, másszármaszu 13—13.10, Árpa takarmány Ia 15.80—16.50, sör felsőmagyarországi 20—22, Zab Ia 14.30—15, Tengeri tiszántúli morzsolt 13.20—13.30, Határidőpiac, irányzat: gyengébb. Buza márciusra 23.43—23.44, májusra 24.33—24.35, októberre 23.65—23.70, Rozs márciusra 13.37—13.39, májusra 14.14—14.15, októberre 15.48—15.50, Tengeri májusra 14.45—14.46 pengő. Árak kilónként, budapesti fuvarparitás értendő.

— **Konferencia a külkereskedelem fejlesztéséről.** Beogradból jelenti az Avala: A külkereskedelem fejlesztésére alakult intézet kezdeményezésére pénteken délelőtt az intézet helyiségében konferenciát tartottak, amelyen a külkereskedelem fejlesztésének kérdéséről tárgyaltak, többek között egy állandó kereskedelmi múzeum alakításáról folytattak tanácskozásokat.

— **A nyugdíjas szövetség választmányi ülése Szuboticián.** A vajdasági nyugdíjas szövetség szubotikai központi vezetősége értesíti a választmány szubotikai és vidéki tagjait, hogy a szövetség negyedévi választmányi ülést február tizenhatodikára délelőtt kilenc órakor tartja meg a szövetség helyiségében Szubotica, I. kör Kumicisceva ucca 8. szám. A vezetőség kéri a választmány tagjait, hogy az ülésen minél számosabban jelenjenek meg.

— **A városi közoktatásügyi bizottság ülése.** A városi közoktatásügyi bizottság hétfőn délelőtt félkilenc órakor tartja rendes ülést a városháza kis tanácstermében.

— **Kedden tartják meg Szubotica város közgyűlését.** Szubotica város közgyűlését, amelyet január harmincadikára hívtak össze, de a közoktatásügyi miniszter látogatása miatt elhalasztottak, kedden, február negyedikén délelőtt kilenc órakor tartják meg.

— **Felépül a noviszadi színház.** Noviszadról jelentik: Noviszad város vezetőségét már régóta foglalkoztatja az új színház felépítésének kérdése. Ez az ügy most különösen aktuálissá vált, miután Dunjics Radoszláv bán azt kívánja, hogy állandó színházterület működjék Noviszadon. A bán kilátásba helyezte a társulat anyagi támogatását is, úgyhogy most már csak megfelelő színházi épületről kellene gondoskodni. A városi tanács pénteki ülésén foglalkozott az ügygel és bizottságot küldött ki a színházépítésre vonatkozó tárgyalások lefolytatására. A bizottság érintkezésbe fog lépni a bankokkal is, hogy megfelelő kölcsönt szerezzenek az építkezés költségeire.

— **Áthelyezések a postahivataloknál.** Beogradból jelenti az Avala: Az építésügyi miniszter a miniszterelnökkel egyetértésben a következő áthelyezéseket eszközölte a postatisztviselői karban: Mijovics Rádót Sabácról, Paskovics Pavlet Valjevórról, Dilmer Margitot Jagodináról, Antonics Sztankót Parabutról és Janda Szlavoliubot Beogradból Noviszadra, Alekszics Drágát Noviszadról Sabácrá, Nikolics Dragoljubot és Markovics Ljubomirt Pancevórról, Dragovics Jelenát és Sztaimenovics Rodoljubot pedig Beogradból a szubotikai L. számú postahivatalhoz helyezte át.

— **A noviszadi iskolaszék új tagjai.** Noviszadról jelentik: Az iskolaszék új tagjai a következők lettek: dr. Pavlasz Ignját, dr. Aradszki Mita, dr. Popovics Jetta, Lázics Sztankó és Gyorgyevics Mita városi képviselőtagok.

— **Erőszak kísérlete miatt letartóztattak egy rendőrt.** Noviszadról jelentik: A csurugi csendőrség letartóztatta Vrabcevsz Lázár rendőrt, aki erőszakot kísérelt meg egy pincérlány ellen. Vrabcevet beszállították a noviszadi bíróság fogházába.

— **Február 15-ikéig be kell fizetni a szubotikai városi adót.** A szubotikai városi adóhivatal közli, hogy az 1930. év első negyedére esedékes városi pótdadót február tizenötödikéig be kell fizetni az adóhivatal új pénztáránál Városháza első emelet 47. számú szoba. A városi adóhivatal közli, hogy január elsejétől kezdve új rendszer lépett életbe a városi adók befizetésére tekintetben. A városi pótdadókat külön városi adókönyvre kell befizetni. Az adó számfelítése végett az illető köri adóhivatalban a baloldali ablaknál kell jelentkezni, míg az állami adókat a jobboldali ablaknál számfelíteni. Az adófizető saját érdekében cselekszik, ha a tisztviselőnek az adóív átnyújtása alkalmával megmondja, hogy milyen összeget akar állami és milyen a városi pótdadó címén fizetni.

— **A báni iskolaszék alakuló ülése.** Noviszadról jelentik: A báni iskolaszék február 8-ikán tartja alakuló ülést.

A szép haj a nő legszebb ékessége

A tudomány mai állása szerint a **NIGROCAPIN** a legjobb és legújabb hajkezelő szer. Egy fésű 2-3 hónapig elegendő. Államok csodaszépeként keltető. Fekete és barna színekre kapható. Egy garancia ára postán küldve 70 dinár. — Gyárja és szállója

Joánovits T. Simon, gyógyszerész, Debeljacska 10

— **Halálozás.** Szentáról jelentik: Csernak Ede nyugalmazott tüzoltó szerdán háromévi betegkedés után ötvennyolc éves korában meghalt. Az elhunytat csütörtökön temették el nagy részvét mellett. — Peczárszki Gyuró szentai gazda hetvennégy éves korában csütörtökön elhunyt.

— **Felhívás a tisztviselőkhöz és nyugdíjasokhoz.** A Napló pénteki számában ilyen címen egy nyugdíjas tisztviselőnek a felhívása jelent meg, amelyben kérte a tisztviselőket és nyugdíjasokat, hogy járuljanak hozzá a pénzügyigazgatóság pénztárnoknöje kárának megtérítéséhez. A pénzügyigazgatóság pénztárnoknöje pénteken délután megjelent szerkesztőségünkben és kifejtette, hogy a közleményt tudomása nélkül tették közzé. A pénztárnoknöi semmiféle kártérítést nem fogad el a tisztviselőktől és nyugdíjasoktól.

Rövidesen felépül a klárijai katolikus templom. Beeskerekről jelentik: Klárijai község horvát lakossága éppen száz évvel ezelőtt épített magának egy kis templomot, amely az idők folyamán megrongálódott, úgy hogy nemrég a hatóság intézkedésére le kellett bontani. Kláriján később gyűjtési akciót indítottak új templom építésére. A gyűjtés eredménnyel járt és hamarosan több, mint százezer dinárt gyűjtöttek össze, mire elkészítették a terveket és a költségvetést. Ekkor azonban kiderült, hogy az összegyűjtött pénz még mindig nagyon kevés a templomépítés költségeire. Erre a klárijai katolikus hitközség elhatározta, hogy Csekonics Nándor grófhhoz fordul támogatásért. A hitközség küldöttsége a napokban kereste fel gróf Csekonicsot konstanzmajori gazdaságában és előadták neki a helyzetet. A klárijai hitközség mindössze százhat lelket számlál, akik a legnagyobb áldozatkészséggel adták össze a költségek nagyobb részét, de további áldozatokra már nem képesek. Azért fordulnak gróf Csekonicshoz, mert a Csekonics grófi család, mint a legtöbb környékbeli hitközség kegyura, a legtöbb bányai templomot maga építtette fel. Kérték, hogy a klárijai templom építéséhez is járuljon hozzá, mert anélkül a templom sohasem fog felépülni. Csekonics Sándor gróf kijelentette, hogy a legnagyobb készséggel áll a klárijaiak rendelkezésére és templom építéséhez szükséges összes téglát és cserépet rendelkezésükre bocsátja. Ezzel az ajándékkal a templom építésének költségei lényegesen alacsonyabbak lettek és az összegyűjtött összeg bőven elegendő a többi költségre és így a templom építése most már a legrövidebb időn belül megkezdődik. A hitközség azzal hálálja meg Csekonics gróf adományát, hogy őt a hitközség alapító tagjainak sorába iktatja a legelső helyre és nevét a templom falába építendő márványlapon örökíti meg.

A szentai Teniszklub műsoros bálja. Szentáról jelentik: Szombaton este tartja a szentai Teniszklub a színházteremben műsoros estélyvel egybekötött táncmulatságát. Az estélyen Ormos Andor, Radó Elza, Jociés Jelya hangversenyének szerepelnek. Előadásra kerül Fátó Imre »Alkonyattól hajnalig« című színdarabja is, amelynek szereplői Deutsch Rózsi, Hartstein Szabina, Benedek Andor, Donáth László, Simonyi Iván, Vukovics Márkó, Páics Szlavkó és Brichita István.

Dr. Antula Dragoszláv kerületi inspektor ismét hivatalvizsgálatot tart Szentán. Szentáról jelentik: Dr. Antula Dragoszláv beeskereki kerületi inspektor csütörtökön a szentai járási hivatalokat vizsgálta meg, majd Szentáról Adára és Molra utazott hivatalvizsgálatra. Kedden ismét megjelent Szentán, ahol szerdán és csütörtökön a városi hivatalokat, pénztárakat, rendőrséget vizsgálta felül. Minden hivatalban a legnagyobb rendet talált. A kerületi inspektor csütörtökön utazott el Sztrakaránizsára.

Noviszadon két dunabánsági vendéglőegyesület működik. Noviszadról jelentik: A vajdasági vendéglősök már régebben megalakították a vajdasági vendéglősök egyesületét és amikor az új területi beosztás megváltozott, az egyesület dunabánsági vendéglős egyesületé alakult át Noviszad székhellyel. A vendéglős egyesületek beogradi országos szövetsége nem ismerte el a dunabánsági vendéglős egyesületet és csütörtök délelőtt kilenc órára a noviszadi Olimpia helyiségeken alakuló közgyűlést hívott össze, amelynek programján a dunabánsági vendéglős egyesület megalakítása szerepelt. A már meglévő dunabánsági vendéglős egyesület organizációjával elégedetlen vendéglősök, mintegy százötvenen, meg is jelentek a beogradi országos szövetség által összehívott alakuló ülésen, de a helyiséget zárva találták. A tulajdonos közölte, hogy a rendőrség nem engedélyezte az ülés megtartását. Az összegyűlt vendéglősök népes küldöttséget alakítottak és azonnal felkeresték Nikolic Milán segédhánt és tiltakoztak a gyűlés betiltása ellen. A segédhánt magához kérette dr. Momirovics Veljko rendőrfőkapitányt, aki kijelentette, hogy a gyűlést azért tiltotta be, mert már működik Noviszadon egy dunabánsági vendéglős egyesület. A segédhánt intervenciójára a rendőrség visszavonta betiltó határozatát és az alakuló gyűlést a déli órákban megtartották. A gyűlésen, amelyen Milisevics Dusan, a beogradi Grand Hotel tulajdonosa, az országos szövetség elnöke elnökölt, ideiglenes vezetőséget választottak. Elnök Cvetkovics Zsárkó, alelnök Tikvic Szima noviszadi vendéglős lett.

Nagy családot hagyott hátra a Monte Cervantes hős kapitánya. Berlinből jelentik: Dreyer Teodor, a zátonyra került Monte Cervantes kapitánya, mint ismeretes, a hajóval elsüllyedt, mert nem akarta addig

elhagyni a süllyedő hajót, míg valamennyi utast biztonságba nem helyezték. Dreyer nagy családot hagyott hátra, amelyről most maga az állam fog gondoskodni.

A pälcsi földművesiskola igazgatójának előadása a Munkássegély-egyesületben. A szubotocai Munkássegély előadásorozatában vasárnap, február 2-ikán délelőtt fél tizenegyre a Bunjevacska Maticában Zsorzs Andrija, a pälcsi földművesiskola igazgatója szerb és magyar nyelven »Kertgazdálkodás« címen előadást tart, amelyet a múlt vasárnap közben jött akadályok miatt kénytelen volt elhalasztani. Belépődíj nincs. Érdeklődőket szívesen látnak.

Leányszöktetésért elítéltek egy mosorini gazdálkodót és fiát. Noviszadról jelentik: Érdekes leányszöktetési pert tárgyalt a noviszadi törvényszék. A vádlottak padján Radics Gyökő husz éves mosorini gazdálkodó és apja, Radics Iván ültek, akik ellen az ügyész a leányszöktetés vádját emelte. Radics Gyökő és apja, a vád szerint, az országúton találkoztak Krunic Katicával, akivel elhitették, hogy mostohaanyja hirtelen rosszul lett és orvosásra van szüksége. A leány elhitta a mesét, felült Radics kocsjára és be mentek a községbe. Az apja és fia gyógyszerár helyett lakásukra vitték a leányt, ahol Radics Gyökő erőszakot akart elkövetni rajta. A bíróság Radics Gyökőt egyévi, Radics Ivánt pedig hathavi fogságra ítélte.

A szentai szejard hitközség leszállította a kultuszadót. Szentáról jelentik: A szentai szejard hitközség adókövető bizottsága Pollák Izrael elnöklete alatt csütörtökön tartott ülésén elhatározta, hogy az adófizetők kultuszadóját a nehéz gazdasági viszonyok és az általános vagyoni leromlás miatt negyven százalékkal csökkentik.

Kétezer dinár pénzbüntetés villanyáramlopásért. A szubotocai törvényszéken csütörtökön tárgyalta Szubotoc Sztahinya egyes büntetőbíró a villanyáramlopás vétségével vádolt Kecskés Péter szentai vendéglős és Kadvány Dávid-Károly kereskedő bünyéjét. A vád szerint Kecskés és Kadvány 1929 februárjában a Kecskés házában levő villanymérő órába egy patkó alakú drótot helyeztek el és ugyanakkor az órát kikapcsolták. Az órába helyezett drót folytán a vezetékkel meg volt a kapcsolat anélkül, hogy az óra az elfogyasztott villanyáramot jelezte volna. A szentai villamos társaság nyolcezer dinárban állapította meg a károsodást. A tárgyaláson a vádat Gájics Bogdán államügyész képviselte. Kecskés vádolt kijelentette, hogy ő a dolgról nem tudott semmit és csak akkor értesült róla, amikor a villanytársaság szerelője megtalálta az árammérőben a drótot. Kadvány Dávid-Károly, akinek Kecskés házában üzlete volt, kijelentette, hogy az üzletben állandóan anyja és a személyzete tartózkodott és ő csak nagy ritkán jelenik meg ott. Boltyában két kis égv van és így nem is lehetett nagy érdeke, hogy ilyen dolgot elkövesse. A leghatározottabban tagadta a bünyességét. A vádlottak után a bíróság kihallgatta a tanukat, köztük Varga Istvánt, a szentai villanygyár szerelőjét, aki felfedezte az áramlopást. A tanukon kívül a bíróság George De Frescheville mérnököt szakértőként hallgatta ki, aki az előterjesztett adatok alapján az okozott kárt ezernyolcszázhetvenkét dinárban számította ki, amit a bíróság el is fogadott. A bizonyítás után a bíróság meghozta az ítéletet, amely szerint bünyösnek mondotta ki Kecskés Pétert a villanyáramlopás vétségében és kétezer dinár pénzbüntetésre ítélte, míg Kadvány Dávid-Károlyt a vád alól felmentette, miután ellene semmiféle bizonyíték sem merült fel.

Egy beeskereki kéményseprő felüliggésztesének bonyodalmai. Beeskerekről jelentik: Évek óta húzódó és sokféle bonyodalommal járó közigazgatási pörben hozott döntést az államtanács. Beeskerek város tanácsa még 1927-ben bizonyos szabálytalanságok miatt felüliggészlette Kocsent Pája kéményseprőt, aki a felüliggésztes ellen felebbezett. A főispán, mint első felebbezési fórum, jóváhagyta a felebbezést, mire a felüliggésztest végre is hajtották. Ez ellen Kocsent Pája újból felebbezett, még pedig két fórumhoz és pedig egyrészt a közigazgatási bírósághoz, másrészt a kereskedelmi miniszterhez. A kereskedelmi minisztérium jóváhagyta a felüliggésztest határozatát, ami ellen Kocsent az államtanácshoz felebbezett. Közben a közigazgatási bíróság is döntött az ügyben és Kocsent felebbezésének lejáratva formai okokból megsemmisítette a felüliggésztest határozatát. Erre a város visszahelyezte hivatalába Kocsent, azonban újabb felüliggésztest határozatot hozott ellene, amelyet azonban nem hajtott végre, hanem elhatározta, hogy megvárja a határozat jogerőre emelkedését. Kocsent persze ez ellen is felebbezett a bányai hivatalhoz. Most megérkezett ebben az ügyben az államtanács döntése is. Az államtanács úgy döntött, hogy a város felüliggésztest határozatát jóváhagyta. Most a városi tanács nem intézkedik addig, míg a bányai hivatal nem dönt és majd annak a döntésnek a szellemében fog eljárni.

Szubotocai énekesnő sikere Bécsben. Bécsből jelentik: A bécsi jugoszláv követészen imponáns keretek között ülték meg hétfőn Szent Száva ünnepet. Az ünnepélyen, mint minden évben, résztvettek a külföldi diplomaták és az osztrák főváros társadalmának előkelőségei is. Az ünnepély keretében nagy hangversenyt rendezett a követség, amelyen a szubotocai származású Manojlovics Ivánka énekművész, a bécsi konzervatórium növendéke is közreműködött. Manojlovics Ivánka több opera áriát adott elő nagy sikerrel. A szubotocai művész bécsi fellépéséről rendkívül meleg hangon emlékeznek meg a bécsi lapok. Az előkelő közönség a hangverseny után meleg ünnepélyben részesítette Manojlovics Ivánkát.

ABBZIA GYÖNYÖRÜ, TAVASZI
15-20 C. NAPSÜTÉSES IDŐ
Palace Hotel Bellevue
legelsőrendű házak, minden kényelem. Házi zenekar, tánc-
teák, fürdő zene. Panzióár márciusig 45-55 líra. Azonos
vezetés alatt: REGINA HOTEL. E. KUNZ

Összeszúrta a feleségét: hathavi börtön. Noviszadról jelentik: Lovrics Györgye sztrahincei gazdálkodó múlt év június 18-ikán késsel összeszúrta feleségét. A noviszadi törvényszék csütörtökön hathavi börtönre ítélte a gazdálkodót. Az ügyész súlyosbításért felebbezett.

A szubotocai Granicsár dalegylet közgyűlése. A Granicsár szubotocai szerb dalegylet, amelynek dr. Dimitrijevic Dragomir ügyvéd az elnöke, vasárnap délután három órakor a városi zenede épületében tartja évi rendes közgyűlést. Abban az esetben, ha a tagok három órakor nem jelennek meg kellő számban, akkor a gyűlést egy órával később a megjelent tagok számára való tekintet nélkül megtartják. A közgyűlésen új tisztkart választanak és módosítják az alapszabályokat.

Tunkmassa
(umak) jó és izletes
Ruffnál

A sikkasztással vádolt petrováci komlókereskedők bünyégyében elrendelték a bizonyítás kiegészítését. Noviszadról jelentik: A noviszadi törvényszéken dr. Gabels Alekszandar ügybíró folytatta Greisinger Ede, Greisinger Károly és Lehardt Gyula bünperének fő tárgyalását. A pénteki tárgyaláson kihallgatták a még hátralevő tanukat, majd dr. Antonijevics Dusan államügyész dr. Lemajics Jován a károsultak képviselője, dr. Skrebljin Iván a Greisinger-fivérek védője és dr. Aradzki Mita, Lehardt Gyula védője a bizonyítást eljárás kiegészítését kérte. A bíróság helyt adott az indítványoknak és elrendelte Greisingerék üzleti könyveinek, könyvszakértő utján való felülvizsgálását. Szakértőnek a bíróság König Adolf noviszadi komlókereskedőt, a komlókereskedők egyesületének elnökét jelölte ki.

Február 23-ikán iktatják be állásába az új szubotocai evangélikus lelkész. Szántó Róbert szubotocai evangélikus lelkész távozásával megüresedett papi állásra néhány héttel ezelőtt, mint ismeretes, Sostarec Ferenc légrádi lelkész választotta meg a szubotocai evangélikus egyházközség közgyűlése. Az új lelkész nagyszabású ünnepségek keretében február 23-ikán iktatja be Jahn Jakab főesperes, Sostarec Ferenc ezalkalmalal ünnepi beszédet mond. A lelkészbeiktatás ünnepségen résztvesz Popp Fülöp püspöki adminisztrátor és a vidéki lelkészi kar. Február hónapban az evangélikus templomban következő sorrendben tartják meg az istentiszteleteket: február 2-ikán német nyelvű istentisztelet, tartja Schrerer Péter feketici lelkész, 9-ikén magyar nyelvű istentisztelet, tartja Wack Péter torzai lelkész, 16-ikán ének és ima, 23-ikán Sostarec Ferenc ünnepélyes beiktatása.

Ne kinozza gyermekeit a közönséges, nyulós csukamájolajjal,

hanem adjon nekik

JEMALT-ot,

ezt az aranyárga port 30% csukamájolajjal és száraz malátával, amelynek tápértéke ma már általánosan ismert.

Kapható gyógyszerárakban és drogériákban
kis csomagban 25 dinár, nagy csomagban 40 dinár

— **Meggyilkolta és kirabolta Amerikából visszatért sógorát.** Ljubljánból jelentik: A ljubljánai törvényszék a napokban tárgyalta Kraljics Ferenc és felesége iskolások lakosok bűnperét. Kraljicsot és feleségét azzal vádolták, hogy a múlt év március 29-ikén fejzével agyonverték Kraljics Márton, holttestét pedig a mezőn elásták. Kraljics Márton, Kraljics Ferenc fivére abban az időben tért vissza Amerikából, ahonnan mintegy kétszázézer dinári népszerűt hozott magával. Kraljics Ferencné, hogy hozzájusson sógora vagyonához, elhatározta, hogy férje segítségével elteszi láb alól a fiatalabbert. Az asszony azonban attól tartott, hogy férje ellenkezni fog, ezért ő maga végzett sógorával és a faluban érdeklődőknek azt mondta, hogy sógora visszatért Amerikába. Az ügy gyanusnak tűnt fel, a csendőrség nyomozni kezdett és Kraljics Ferencet feleségével együtt letartóztatta. A tárgyaláson Kraljics Ferenc elmondta, hogy csak a gyilkosság után valotta be felesége a borzalmas büntetést, hogy abban bármilyen része volt. Kraljicsné mindent tagadott. A bíróság az asszonyt bűnösnek mondta ki és tizennyolc évi fegyházra ítélte. Kraljics Ferencet a bíróság felmentette, mert bebizonyosodott, hogy nem volt része a bűntényben s felesége ellen csak azért nem tett feljelentést, mert félt a bosszújától.

— **Sikkasztó bírósági végrehajtó.** Noviszadról jelentik: A noviszadi felebbviteli bíróság csütörtökön másodfokon hátházi fogházra ítélte Palilaski Branislav bűncselekményeit. Aki mint titeli bírósági végrehajtó Obrenov Szeván titeli lakostól 20.000 dinárt vett át, hogy azt bírói letétbe helyezze, de a pénzt három hónapig magánál tartotta és csak azután fizette be. Az elítélt semmiféle panaszt jelentett be.

VESZÜNK
20% -os koronabónokat
Vidékről levélben küldendő, átvétel után azonnal
küldjük a pénzt.
BRISTOL NOVISAD, Željeznička 27.

— **Utonállók ledobták a kocsirol a gazdát és elroholták kocsiját.** Szentáról jelentik: Komlusov Bogdán csókai gazda csütörtökön este hét óra felé Mokrinból igyekezett hazafelé. A sötétben a kocsi felugrott két egyén. Az ismeretlen támadók szó nélkül ledobták a kocsirol Komlusovot, megfordultak a kocsival és Szaján felé hajtották vissza a lovakat. A gazda nem tud személyleírást adni az utonállókról, mert a sötétben nem vehette ki alakjukat.

— **Legjobb ital a Gerber-féle világos »Special«-sör.**

— **Kézrekerült pénzhamisító.** Noviszadról jelentik: A Koszovszkamitrovicai csendőrség letartóztatta Vunak Szeván szlavóniai földművest, aki hamis tizdinárosokat hozott forgalomba. A hamis bankjegyek olyan primitívek voltak, hogy Vunak nem merete azokat Szlavóniában kiadni, hanem Koszovszka-Mitrovicára utazott és az egyszerű arnaut földművesek között sikerült is neki nagyobb mennyiségű durva hamisítványt elhelyezni. A koszovszkamitrovicai csendőrség a pénzhamisító bűnlajstromának összeállításán során a noviszadi rendőrséget is megkérdezte és ekkor kiderült, hogy Vunak hírhedt betörő, aki 1928-tan két társával megszökött a noviszadi fogházból. Vunak és két társa kibontották a félreeső hely falát és így jutottak a szabadba. A rendőrség folytatja a nyomozást a betörő pénzhamisító ügyében.

NE FELEDJEN

venni vagy postán rendelni sorsjegyet a II. osztály buszához. — Huzás február 10-én.

Bristol Novisad, Željeznička 27

— **A maliđjosi ipartestület tisztújító közgyűlése.** Maliđjostól jelentik: A maliđjosi ipartestület vasárnap délután két órakor tartja meg évi tisztújító közgyűlést. Sági József elnök, akinek a mandátuma csak a jövő évben járna le, nemrégben szintén benyújtotta lemondását az elnöki tisztségről.

— **Sanatorium Gutenbrunn, Baden bei Wien.** Ideális téli és tavaszi tartózkodási hely, védett fekvés, minden komfort, legmodernebb orvosi berendezés, szivállomás, diétás kurák, kénes fürdők, Zander-terem.

— **Az Anacot-pasztillák újabb sikere.** A bécsi száj- és torokbeteg klinikáján lefolytatott kísérletek folyamán igazolást nyert, hogy a garatüreg fertőtlenítésére a szilárd alaku fertőtlenítőszer (tehát a pasztillák) sokkal eredményesebbek, mint a folyékony szerek, amelyeket öblögetésre szoktak használni és pedig azért, mert az öblögetésre szolgáló folyékony szerek nem hatolnak be a garatüreg minden olyan részébe, amelyeket fertőtleníteni kell. A kísérletekhez Anacot-pasztillákat alkalmaztak, amelyeknek baktericidikus hatása elismerten a legkézzelérhetőbb. A száiban feloldódó Anacot-pasztilla formáldehidrogénokot fejleszt és ebben rejlik kiváló fertőtlenítő hatása, azonkívül pedig az ize is a lehető legkellensebb. Rendkívül nagy előnye még az Anacot-pasztillának az is, hogy a fogakat **sem teszi meg, mint a legtöbb más fertőtlenítőszer.**

— **Manojlović Todor előadása Beeskereken.** Beeskerekről jelentik: A beeskereki Népegyetem igazgatóválasztmányja a napokban ülést tartott dr. Iszakovics Vojislav elnöklété alatt. Az ülésen először a dr. Zupkovic Pavle báni tanácsos távozásával megüresedett alelnöki tisztséget töltötte be. Alelnökké egyhangulag dr. Kamenkovic Zoran kórházi főorvost választották meg. Azután a Népegyetem közeli programját tárgyalta még és elhatározták, hogy legközelebb nagy irodalmi estélyt rendeznek Beeskereken, amelyre a legkiválóbb beogradi írókat hívják meg, elsősorban dr. Manojlović Todor, a beeskereki származású kiváló író, akinek »A centrifugális táncos« című négyfelvonásos műstériuma nagy sikert aratott Beogradban. Elhatározták továbbá, hogy rövidesen előadást tartanak Miletics Szvetozárról és az előadás jövedelmét a Miletics-szobor javára fordítják.

Olcsó árak! Fűzők Olcsó árak!
orvosi rendelésre, **hasküők** a legmodernebb kivitelben
Gutai-nénál, VII., Ostojićeva ul. 15

— **Értesítés.** Értesitem az ókatholikus vallást követő híveket, hogy a február 2-ikára hirdett szentmisénket nem a Hartmanné (angolska) féle udvarban tartjuk meg, hanem d. e. 9 órakor a Ružina ulica és Crncjevićeva ulica sarkán levő 48. sz. házban, mely szentmisénken szívesen látjuk a még át nem tért híveket is. Testvéri üdvözléssel az intézőbizottság nevében **Ivić Simon** elnök.

— **Eljegyzés.** Lazarek Lotte Subotica és Falako Ferenc Subotica, jegyesek. (Minden külön értesítés helyett.)

Izléses alkalmi virágcsokrok
— **ajándékok**
legjutányosabban beszerezhetők
BALOG LINA
Subotica Aleksandrova 5. Novisad Vilsonter 7

— **Áthelyezések.** A báni hivatal Nenadović Száva rendőrfővezetőt Maliđjostól Bajsára helyezte át. Maliđjostra Benes Jakab csantaviri rendőrfővezető került. Georgijevics Nikola maliđjosi községi tisztviselőt Csantavirra helyezték át s helyét Kcszics Miloszav csantaviri tisztviselővel töltötték be.

— **Ismét megindult az autóbuzsforgalom Feketics—Szekics—Maliđjos és Topola között.** Topoláról jelentik: A téli hónapok beálltával megszüntetett autóbuzsforgalmat az enyhe időjárás következtében Feketics—Szekics—Maliđjos és Topola községek között újból megindították. Az autóbuzsok menetrendje meg egyezik a múlt évi menetrenddel.

— **Makacs szökrekedés, vastagbélkatarus, gyomorhaj, puffadás, vértorlódás, sárgaság, aranyeres csomók, csípőfájás** esetében a természetes »Ferenc József« keserűvíz, reggel és este egy-egy kis pohárral bevéve, rendkívül becses háziszer. Klinikai megfigyelések tanúsága szerint a **Ferenc József** víz még ingerlékeny belü betegnek is fájdalom nélkül hat. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben. 19

KÖZGAZDASÁG

Hatalmas programot készített a földmivelési miniszterium a mezőgazdaság fejlesztésére A bányák mezőgazdasági osztályfőnökei is résztvettek a program kidolgozásában

Beogradból jelentik az Avala: A földmivelésügyi miniszteriumban dr. Franges Ottó miniszter elnöklété alatt konferenciát tartottak a **mezőgazdaság fejlesztéséről.** A konferencián, amely három napig tartott, résztvettek az összes bányák mezőgazdasági osztályfőnökei, a **dunai bányák részéről Novakovic osztályfőnök, a miniszterium részéről pedig dr. Stojkovic és dr. Prohaska** osztályfőnökök jelentek meg. A konferenciát kedden délelőtt dr. Franges miniszter nyitotta meg. A tárgyalásra került főbb kérdések voltak: a növényi termelés rayonizálása, a mezőgazdaság fejlesztésének előzetes programja az egyes bányákban, a járási oktatótanfolyamok, a szövetkezetek kérdése, a páncélos tetvek és a tengerikukac kipusztítása, az állattenyésztési törvény végrehajtása stb.

A gazdasági kulturák rajonizálása

A mezőgazdaság fejlesztéséről szóló új törvény végrehajtásának kimerítő vitája után azt a kérdést vitatta meg a konferencia, hogy **milyen kulturákat kell favorizálni és támogatni közpénzeiből,** a községi, bányai és állami mezőgazdasági alapokból. Elhatározták, hogy tekintetbe véve az egyes vidékek klimatikus, talaj, piaci- és szociális viszonyait, különösen azokat a kulturákat kell támogatni, amelyek az adott viszonyok között a leggyorsabb, leghízbosabb és legnagyobb sikert ígérnek. Így például elhatározták, hogy **Dalmáciában** a korai főzelékek, déligyümölcsök és speciális asztali szőlők termelését kell támogatni; **Dél-szerbiában** a mák, dohány, szőlőtermelést. Magától értetődik, hogy ezeken a vidékeken fenn kell tartani az összes eddigi kulturákat is.

Az **állam keleti és északi részén,** tehát a **Dunabányákban is, a gabonatermelést fogják támogatni** és különös figyelmet fognak fordítani az **állattenyésztésre is** a hus, zsír és tejtermelés fokozása céljából. Általában az egész országban nagy figyelmet fognak fordítani a **takarmanövények termelésére,** mint az állattenyésztés alapjára. Külön szabályrendelet fog intézkedni nemes tenyészállatok tenyésztéséről. Ehhez a rendelkezéshez kell alkalmazkodni a bányák által kidolgozandó **tíz éves programoknak is.**

Népszerű földmivelési tanfolyamok

Nagy figyelmet fordítottak a mezőgazdasági tanfolyamok kérdésére. Megállapították, hogy a **múlt évben ezeknek a tanfolyamoknak a működése igen szép eredménnyel járt** és hogy teljes megértésre találtak a legszélesebb néprétegekben. Különösen ott voltak jó eredmények, ahol vetítésekkel és mozgóképekkel lehetett kísérni az előadásokat. Számítani lehet arra, hogy ezen a télen 30—40.000 földműves fogja végighallgatni ezeket a tanfolyamokat az egész országban. **Ez igen nagy sikert jelent, minthogy eddig évenként**

legfeljebb csak 1500—2000 ember hallgatta ezeket a tanfolyamokat.

A szövetkezetek támogatása

A mezőgazdasági termékek minél jobb értékesítése céljából a bányák és az állam minden rendelkezésükre álló eszközzel támogatni fogják a **termelőszövetkezetek létesítését.** A gabonatermelő szövetkezetek ha közraktárakat létesítenek, a beraktározott áru értékének 60 százaléka erejéig kölcsönt is kaphatnak a Privilegizált Agrárbanktól. Ezenkívül ingyenes építőanyagot fognak kapni raktárak építésére a vasuti állomásokon.

Hasonlóképpen támogatásban részesülnek a **bortermelő szövetkezetek is.** Ezeknél különös figyelmet fognak fordítani a **kezelőszemélyzet képzésére is,** mint-hogy a bor minősége erősen függ a pincészeti kezeléstől. **Halászati szövetkezetek is** megfelelő támogatásban fognak részesülni. Az új halászati törvény, amely rövidesen elkészül, minden szükséges intézkedést tartalmazni fog ennek a fontos gazdasági ágának a fejlesztésére.

A veszélyeztetett szilvatermelés megmentése

A **páncélos tetvek** leküzdése, amely a szilvatermelő vidékeknek igen nagy gondot okoz, szintén alapos megvitatás alá került. Ebből a célból a legenergiásabb akciók fogják megindítani. A miniszterium máris nagyszámú permetezőgépet rendelt és még további rendeléseket fog eszközölni. A drinai bányában **1200 nagy permetezőgépet** fognak beszerezni és kényszerűen fogják a permetezőzt elvégezni azoknál, akik maguk nem hajlandók szilvafájukat a tetvektől megtisztítani. Nagy összegeket fognak erre a célra fordítani a vrhászi, dunai és szávi bányákban is. A szükséges permetező anyagot (insecticid) a bányák már meg is rendelték.

Állami és bányai mintagazdaságok

Az állami és bányai birtokok feladata minél több **nemesített vetőmag, fajállatok, fajbaromfi és nemesített gyümölcsfák és szőlővesszők** termelése. A bányai igazgatásnak pontos kimutatásokat kell majd készítenie arról, hogy mely növényfajtákat kellene területükön leginkább termelni, a mintabirtokoknak pedig ezekhez a miniszterium által jóváhagyott kimutatásokhoz kell majd alkalmazkodni. Ezen az uton el fogjuk érni kivitelre szánt termékeink standardizálását is.

Minden **járásban** mezőgazdasági állomásokat fognak létesíteni, ahogyan azt a mezőgazdaság fejlesztéséről szóló törvény előírja. A konferencián megvitatják azokat a módokat, amelyek betartásával ezeket az állomásokat be kell rendezni és igazgatni.

Az elismert és kiváló „NIZZA” szappanok „ERIKA” szappangyárnál Subotica kaphatók

Ugyancsak nagy figyelmet fordítottak a **szakpropaganda** kérdésére is az összes bányásokban. Megállapították, hogy a propagandaszervezet előkészítő munkálatai már befejeződtek, de **nincs elegendő számú szakképzett személy a propaganda ellátására**. Ezért az egyes bányások megfelelő összegeket fognak költségvetésükbe beállítani képzett gazdászok alkalmazása céljából.

A konferencia szerdán este fejezte be működését, csütörtökön pedig újabb konferenciát tartottak, amelyen a fentiekben kívül résztvettek a beogradi egyetem mezőgazdasági fakultásának és a zagrebi egyetem gazdasági és állatorvosi fakultásának a képviselői. Ezen a konferencián a miniszteriumnak és ezeknek a fakultásoknak az együttműködéséről tárgyaltak.

ként március tizenhatodikára fogják összehívni. Megelőzőleg a szövetség és az alszövetségek megbízottal Beogradban konferenciát tartanak, amelyen meg tárgyalják, hogy milyen szabálmódosító indítványok szerepeljenek a JNS közgyűlésén.

Vasárnap össztréninget tart a SzAND. A SzAND vasárnap, február 2-ikán össztréninget tart és felkéri az alábbi játékosait, hogy délután félkettőkor jelenjenek meg a pályán: Ambrus, Konrad, Rotter, Gálfi, Belleszlin, Bali, Rengeli, Sziklai, Weisz, Held, Fischer, Ördög, Alakker, Gabrics, Horvát, Kovács, Rudics, Rajcskovic, Dér, Szilágyi II. és III., Matijevics, Csapó I. és II., Dömötör I., II. és III., Sajkovic, Butor, Kocics, Kopilovic II., Karip, Mácskovic, Novakovic, Szabó, Lujjics.

Elhalasztották a Jugoszláviai zagrebi vendégszerelését. Beogradból jelentik: A Jugoszláviai szombatra és vasárnapra mérkőzést kötött le Zagrebban a Gradianskival és a Concordiával. A beogradi játékosok péntek délután utazásra felkészülve már az állomáson voltak, amíg a Jugoszláviai sürgőnyt kapott, hogy Zagrebban hősesé miatt a pálya használhatatlanná vált és a mérkőzéseket nem lehet megtartani. A Jugoszláviai ezért visszarendelte játékosait.

SzMTK—Sport tréningmérkőzés. Az SzMTK és a Sport első csapatai vasárnap, február 2-ikán délután két órakor tréningmérkőzést játszanak a városligeti pályán.

Változás Noviszad vasárnapi futballprogramjában. Noviszadról jelentik: Noviszad vasárnapi futballprogramjában pénteken váratlanul változás állott be. Eredetileg a Vojvodina játszott volna a Dulcisszal, a Vojvodina azonban a Beogradi SK-tól meghívást kapott vasárnapra Beogradba és a mérkőzést nem akarja elmulasztani. Vasárnap tehát a Dulcisszal a Juda Makabi csapata fog mérkőzni, míg a Vojvodina ugyanakkor Beogradban játszik a BSK-val.

A szubotici Radnicski Sportklub közgyűlése. A szubotici Radnicski Sport Klub vasárnap, február hó 2-ikán délelőtt 9 órakor a Terézija-vendéglő külön termében tartja évi közgyűlését. A vezetőség ezután is kéri a tagok megjelenését.

Peltzer kikopt Ausztráliában. Melbourneból jelentik: White, ausztráliai olimpiász-futó tegnap Peltzer dr.-t, a német mesterfutót egy mérföldnyi távon 4 perc 21.1 másodpercnél idő alatt legyőzte.

Ökölvívó és birkózó egyesületei alakítanak Becskereken. Becskerekéről jelentik: Becskereken akciót indult birkózó és boxegyesület alakítása érdekében. Az akció sikerrel járt és vasárnap, február 2-ikán már meg is alakították az egyesületet. Eddig huszonöt jelentkeztek az egyesületbe működő tagnak, akik Krajevics Eugen tréner irányítása mellett treniroznak.

A becskeréki ZsAK közgyűlése. Becskerekéről jelentik: A becskeréki vasutas sportklub most tartotta évi közgyűlését. Az évi jelentésből kiténik, hogy az egyesületnek 189 tagja és 15.800 dinár készpénzállománya van. Az évi és pénzügyi jelentést elfogadták, azután elhatározták, hogy szegény vasutasgyerekek felruházására 4.000 dinárt fordítanak. Elhatározták továbbá, hogy megalakítják a könnyűatlétikai, hazena, uszó- és kerékpárszakosztályokat. Ezután megválasztották az új vezetőséget. Elnök lett Viditz médnök, vasuti műhelyfőnök, technikai elnök dr. Bratics Dusán ügyvéd, alelnökök Siprag mérnök és Racics Vlada fűházfőnök, titkárok Pozolevics és Radovanovics műhelyi hivatalnokok, pénztárnok Grujin Iván raktárfőnök, választmányi tagok: Milicsevics osztálymérnök, Seitz Alekszandar vasuti hivatalnok, Filkovics, Petkovics és Szemendri mezőnyezetők, valamint Kresadinac és Markovics műhelyi munkások.

Románia gyakorlati okokból utasította vissza a dunai kukoricakartell

A romániai be- és kiviteli szövetkezetek elnökének nyilatkozata

Bukarestből jelentik: A dunai államok közös kukoricafrontjának kérdése a román gazdasági élet faktorait is élesen foglalkoztatja. Ezzel kapcsolatban számos, egymással ellentmondó verzió keletkezett Románia magatartásáról ebben a kérdésben. A parasztpárthoz közelálló *Argus* ezért most kifejti egy cikkében a román hivatalos körök álláspontját a **dunai kukoricakartell** kérdésében, leközölve a Be- és kiviteli Szövetkezetek Központja elnökének egy nyilatkozatát, amely a következőket tartalmazza:

— A dunai államok kartelljének eszméje Romániát is foglalkoztatja. Mi tanulmányoztuk azt a kérdést, vajon **egyáltalán lehetséges-e ezt a kartellt megvalósítani**. Egy ilyen kartell Románia, Jugoszlávia és Magyarország között — vannak, akik Bulgáriát is ide számítják — **nem lehet másképpen elképzelni, csak mint a monopólium egy fajával védett kartell**. Azonban már maga a monopólium szó is izgalomba hozná egész Romániát. **A monopólium csak Magyarországon lehetne elfogadható**, ahol az összes kiviteli cégek autonómok.

Ezek esetleg tekintetbe vennék a kormány követeléseit és feláldoznák a személyi érdekeket a nemzeti érdekek javára. **Romániában és Jugoszláviában azonban ez nem lehetséges, mert kiviteli kereskedelmük nincs kizárólag saját polgárok kezében**. De van itt még egy igen fontos kérdés. Egy ilyen szervezet technikai alkalmazása olyan hatalmas szervezeteket követel meg, amelyek a termelést koncentrálnák és biztos kezekbe helyeznék. Ilyen szervezetek azonban a fentebb említett országokban nincsenek, hangsúlyoznom kell még azt is, hogy a kartell megvalósítása nem amiatt vált lehetetlenné, mert Románia nem akart abba lépni, hanem a fent kifejtett okokból. Nem igazságos tehát, ha beünnöktük románokat azzal vádolnák, hogy nem akartuk a németországi piacot megosztani Jugoszláviával és Magyarországgal. Amikor újból felszólítottak bennünket, hogy vegyünk részt ebben a kartellben, mi nem-mel válaszoltunk, rámutatva az akadályokra, amelyek ezt a kartellt lehetetlenné teszik, nem elméletileg, hanem gyakorlatilag.

A dunai báni hivatal a mezőgazdasági szervezetekért

Uj alapokra fektetik a mezőgazdaságot

Noviszadról jelentik: A báni hivatal mezőgazdasági osztálya már több ízben hívott egybe értekezleteket, amelyeken a Dunabánság legtekintélyesebb mezőgazdasági és közigazgatási faktorai vettek részt. A konferenciákon kifejezésre jutott az a vélemény, hogy a mezőgazdaság súlyos válságban van, ami kihat más termelési ágakra is. Sürgős szükség van tehát arra, hogy a mezőgazdaságot teljesen átszervezzék és új alapokra fektessék, mert a jelenlegi termelési rendszer nem megfelelő. A gazdasági szakemberek azt a véleményt is kifejezésre juttatták, hogy a reorganizációt csak a mezőgazdasági szervezetek segítségével lehet végrehajtani.

A mezőgazdasági szövetkezetek támogatását már a Privilegizált Agrárbank is programjába vette, mert ezen a módon akarják a földmivestőmegeket szervezetekbe tömöríteni. Újban a báni hivatalok is behatóan foglalkoznak azzal a tervvel, hogy a szövetkezetek segítségével készítsék a mezőgazdaságot a tömörítésre. A báni hivatalok szerdán felkérték a sajtó képviselőit is, hogy közleményekkel segítsék elő a propagandát, amelyet a báni hivatal kíván kifejteni a reorganizáció érdekében. Megállapították, hogy az első lépés a reorganizáció felé szövetkezetek és egyéb mezőgazdasági egyesületek és testületek létesítése, amelyekbe lehetőleg minden mezőgazdásznak be kell iratkoznia. A báni földmivélségi osztály ezenkívül tervezet dolgoz ki, amely szerint a szövetkezetek jelentékeny előnyöket fognak élvezni elsősorban azokban az akciókban, amelyeket a földmivélségi minisztérium indított a mezőgazdaság reorganizálására és rentábilissá tételére. A minisztérium tudvalegőleg nagyobb mennyiségű külföldi tenyészállatot vásárolt a gazdák közt való szétosztás céljából. Ezenkívül díjakat tűztek ki a termelők számára és a termelők között versenyeket rendeznek.

A báni hivatal elhatározta, hogy hasonló akciókat fog szervezni és a bányás által nyújtandó hiteleket, valamint a tenyészállatokat a mezőgazdasági szervezetek útján fogják a kisgazdához eljuttatni.

SPORT

A J. N. S. igazgatótanácsa hozzájárult a békekötéshez

Hétfőn hivatalos kommunikét adtak ki a megegyezésről

Zagreből jelentik: A hetek óta folyó magánjellegű héketárgyalások teljes eredményre vezettek és a nem-hivatalosan megkötött békefeltevéleket a JNS igazgatótanácsa is szankcionálta.

A *Napló* állandóan tájékoztatta olvasóit azokról a tárgyalásokról, amelyek először osztrák sportemberek közvetítésével indultak meg a zagrebi és beogradi sportvezérek között. A tárgyalófelek mély titkolózása ellenére és konkrét értesüléseink voltak arról, hogy felsőbb helyről kapott utasításra őszinte békekészséggel fogtak a végsőig kifejezett helyzet tisztázásához és a békekötérekvések már az elmúlt hét folyamán pozitív eredményeket értek el.

Amikor a múlt hét végén dr. Riboll a JNS főtitkára a válogatott csapattal Athénbe utazott, utközben **néhány órán át Beogradban tárgyalt az ottani vezetők**

kel. Ezen a tárgyaláson már egy nagyjában körvonalazott megegyezés részleteit kellett lefektetni, ami sikerült is és a főtitkár Athénból visszatérve már aláírásra elkészített paktumot vihett magával Zagrebba.

A szövetség igazgatótanácsának csütörtök este tartott ülésén, Riboll a vezetőség elé terjesztette a három pontból álló egyezség-okmányt, amelyet a *Napló* már teljes egészében ismertett. A JNS igazgatótanácsa magáévá tette a megegyezést és elhatározta, hogy hétfőn, február harmadikán ülést tart, amelyről hivatalos kommunikét fog kiadni.

A békekötés alapján — mint megírtuk — a JNS visszaállítja a beogradi, szarajevói és szubotici alszövetségek régi vezetőségeit, amelyek azután elismerik, hogy a szövetség igazgatótanácsa teljhatalmúan vezeti az ügyeket az új közgyűlésig. Ezt a közgyűlést egyeb-

Nyertem egy
gramofont
mert

PYRAM

növényi pasztát
használok!

OKTALAN SZERELEM

REGÉNY

Irta GERGELY BORISKA 16

A grófot mintha fejbe kólintották volna. Támolyogva sétált a park fái között. A szép nyári dus lombok most aléltan megsárgulva zizegtek a lábai alatt, mint busz harasztok és hullásról, hervadásról meséltek.

Most, most már megértette a lány zárkózottságát, bujkálását és megértette szörnyű szerencsétlenségét is. Szánalom, részvét támadt benne és fájdalom, mint egy vesztett kincs, egy kedves tárgy eltörése nyomán.

— Szegény gyermek!

Most látszólag minden ok nélkül emlékeztélbe idéződött az a jelenet, amikor a német tiszt és a lány megpillantották egymást. Sajátságos és számára érthetetlen volt ez a pillanat. Mintha azok ott egymásra ismertek volna, úgy hatott a dolog, de ez később az események folytán egész ki ment az eszéből. Most nem hagyta nyugton a kérdés. Ennek végére kell járnia.

Alig várta, hogy a lánnyal valahol négy szemközt maradjon. Ez sikerült is neki ebéd után a munkaszobában.

— Mondja Olly, mindig akartam kérdezni, hogy maga és von Römer ismerték egymást régebből is?

Olly elpirult a név említésekor, de azért őszintén felelt. Igen is, nem is — mondta és elmesélte első találkozását a szőke fiatalemberrel.

Ernö körülbelül tisztába volt a helyzettel. Eszébe jutott, hogy mit mondott Olly a szerelmevel kapcsolatban. Most kapták meg csak azok a szavak igazi értelmüket és súlyukat. A férfi sokáig ült még szótlanul, aztán egyszerűen megkérdezte:

— Őt szerette Olly?

— Olly, aki alig-alig tudta már tovább titkolni a történeteket, halkán válaszolt:

— Igen.

Ernö felsóhajtott és kiment a szobából.

Olly már rég lemondott arról, hogy többé hirt kapjon Herbert felől. Fájt neki ez a hallgatás, de egy percig sem akart váddal gondolni a férfire. Csak önmagát okozta a történetekért és belátta, hogy most viselnie kell a következményeket. Csakhogy Olly mégis fiatal és tapasztalatlan volt és korántsem lehetett tisztába cselekedetének súlyával és annak következményével.

Délután Zalán grófnő magához kérte Elizt. Ez amikor egy félóra múlva elhagyta a grófnő szobáját, ki volt a szeme sirva és egyenesen Ollyhoz ment, aki a varrósobában dolgozott még mindig.

Mikor Olly megpillantotta a felindult, kisírt szemű Elizt, elsötétedett előtte a világ. Abban a percben megérezte, hogy kitudódott minden. Jól sejtette ezt a grófnő tekintetéből már reggel is.

Eliz lerogyott egy székre és zokogott.

Olly odament és szó nélkül szorosán átölelte.

Eliz úgy érezte most összeomlik a világ. Minden jó és szép álma jövőendő életükről cseppé zuzódott lelkében. Még nem is tudott józanul gondolkodni a dologról, most csak mint egy szörnyű ütés kábitotta el a rettenetes gondolat:

— Olly hogy tehetted ezt!

Mit lehet erre Eliznek válaszolni? A türelmes jó szigorú erkölcsű Eliznek, aki a napok végeláthatatlan egymásutánjait kitartóan rakosgatja egymásra, hogy egyszer majd fölépítse rá a maga kis csendes boldogságát. Mit lehet mindarról beszélni ami Ollyt átvilharzott azokban a napokban, mint a forró számom és sodorta őt elkevitthetetlenül a maga végzete felé?

Ezt Eliz soha nem fogja megérteni...

Csak ölelte nővérét összeszorított foggal, száraz égő szemmel. Nem akart sírni.

— Tönkre tetted magad és tönkre tettél engem — zokogta Eliz.

— Miért téged is? te nem tehetsz semmiről.
— Szerencsétlen... hát nem látod be, hogy helyzetünk a kastélyban tarthatatlanná vált?

Olly ajka elfehéredett. Ezekre a lehetőségekre nem gondolt. Irtózáttal gondolt arra, hogy Eliz életét most feldulta talán.

— Lehetetlen Elizkém — suttogta rekedten. Te nem bünhödhetsz azért, amit nem tettél...

— Gyermek vagy, nem ismered az életet. Én a Hetény kastélyban már évek óta csak megszokott butondarab vagyok. Lili baronesznek nincs rám szüksége. Amennyire tölem telt, hasznosítottam magam, de tudom, hogy felesleges vagyok. Egy idő óta — hiszen panaszkodtam már erről — a lábam fáj. Egyre nehezebb a járás. Az orvos tegnap mondta, hogy izületi csusz. Fiam, te nem ismered ezeket az embereket. Jó ürügy lesz, hogy engem is kidobjanak.

— Kegyetlenség... hebegte Olly.

— Légy elkészülve a legrosszabbra. Még ma bemegyek a faluba lakás után nézni számodra, mert a grófnő azt mondta, hogy távolítsalak el a kastélyból, amilyen gyorsan ez lehetséges.

Olly olyan sápadt és összetört volt, hogy Eliz szíve tele lett szánalommal. Halványan lelkiismeretfurdalások konturosodtak benne. Nem vigyázott elég éberben a fiatal és tapasztalatlan lánnyra. Sohasem figyelmeztette semmire, ami egy magányosan élő szép fiatal nővel történhetik. És most még szemrehányásokkal izgatja, ami végzetessé válhatik.

Megölelte és megsimogatta huga fejét.

— Ne ess kétségbe azért... csillapodj le szépen. Majd csak megsejti a jó Isten bennünket. Nem törődtem veled eléggé, a magam szíve kötött le egészen... Ez a fő hiba...

— Dehogyan is Elizem, ne mond ezt, te nem tehetsz róla.

— Mindegy no, megtörtént és most ezzel számolnunk kell, mert egész eddigi életünket átforgalmja.

Eliz elment. Olly még mindig az utolsó szavai nyomán kullogott. Nem volt túl nagy érzéke a realitások iránt és egészen megzavarták ezek a szavak: az életünk átforgalmodik...

Seitelme se volt, mindezt hogy képzelet Eliz és csak most döbönt meg azon a tökéletes gondtalanságon, amellyel engedte folyni a napokat, nem gondolva a bekövetkezőkre.

Most egész súlyával ránehezedett az eddig elhessegetett gond és gyötrelmes kinnal ütötte agyvelejét.

*

Mint nemsokára kiderült, Eliz igen jól ítélte meg a helyzetet.

Mikor néhány nap múlva Hetény bárónők is megjöttek és a bárónő értesült a dolgokról, bement Eliz szobájába, miután az fekiadt és nem mehett a bárónőhöz. Az utóbbi napokban sokat járkált és ez teljesen levette lábáról.

— Bocsánat bárónő, hogy így kell fogadnom. Képtelen vagyok talpra állni és irtózatosan szenvedek.

— Sajnálom Önt Eliz. Több okból is...

Eliz elvörösödött.

— Kár volt Önnek a hógát idehoznia.

Elizt mintha késsel hasították volna, oly élesen fájt belé ez a kegyetlen mondas.

— De bárónő...

— Csak hagyja... Amnyi évig anyai felügyelet nélkül élt az a lány. Magának szerencséje volt, hogy ide került.

Eliz megdöbbenve nézte ezt a szenvedő arcu, mély szemű, mindig fájdalmas hangú emberi puhányt ezzel a képtelen gonoszsággal a szavaiban.

(Folytatás következik.)

NYILT-TÉR

Meghívó

A Csantaviri Keresztény Fogyasztási Szövetkezet 1930. évi február hó 2-ikán d. u. 1 órakor a néhai Kiss Béla iskolájában tartja

XXXI. évi rendes közgyűlését

amelyre a tagok tisztelettel meghívotnak.

Tárgy:

1. Elnöki jelentés az 1929. évi működésről és üzleteredményről.
2. Felügyelő bizottság jelentése az 1929. évi forgalmi, vagyon- és mérlegzámláról.
3. A számadó tisztikar felmentése.
4. Nyereség feletti határozat.
5. Jegyző választása.
6. Felügyelői bizottsági tagok választása.
7. Esetleges indítványok, ha azok a közgyűlés hatánapja előtt legkevesebb 8 nappal szoban vagy írásban bejelentettek.
8. Jegyzőkönyv hitelesítésére két tag kiküldése.

Csantavir, 1930. január 18-ikán tartott

Keresztény Fogyasztási Szövetkezet igazgatósága és felügyelő bizottsága együttes üléséről

Tóth Bagi Ferenc, ideigl. jegyző
Sinkovics Koloman, elnök

Figyelmeztetés

Férjemnek, Kiss Sándor-Kity Istvánnak senki ne hitelezzen, mert azokért felelősséget nem vállalok és azokat nem fizetem ki.

Subotica, 1930. január 31.

Kiss Sándorné-Kity Istvánné
sz. Kovács Mária

Dunavska Finansijska Direkcija

Br. 755/1930.

Novi Sad

Oglas dražbe

Erar Kraljevine Jugoslavije prodaje putem javne licitacije, koja će se održati kod opštinskog poglavarstva u Perlezu dana 3. februara u 8 sati svoje dobro zvano Dominal Vuna u površini od 103 jutra i 1050 k ležeće u mestu Perlez uz pokličnu cenu od 2.500 dinara po 1 jutru.

Zemljište leži u neposrednoj blizini mesta i uporabivo je za svaku vrstu kulture.

Publike informacije kod Finansijske Direkcije u Novom Sadu sba br. 11.

U Novom Sadu, 8. januara 1930. g.

Többoldalu megbízásból módunkban áll különféle gyártmányú és típusú használt de teljesen jó karban levő autókát nagyon olcsón és előnyös feltételek mellett eladnunk.

Ezen autók részben a subotikai, részben a veliki-beckereki garageunkban (Krunska ulica 27) bármikor megtekinthetők.

AUTOMOBILIA GARAGE

Borošić i Drug

Kiállítási üzlet: Manojlovićeva ul. 8.

12507

Műhely: Skadarska ul. 7.

RETKA PRILIKA

Dvadesetogodišnja galanterijska radnja

Zensko i muško mode, žetira i cipela na najvišjem mestu u Jelaču Bivoj i prometnoj Potlaku varoši, koja ima veliku budućnost u Vojvođini zbog drugog podneša

hitno se prodaje

na vrlo povoljnim uslovima. Samo obiljni reflektanti neku sa obrati za adresom administrativni lista 908

Akar-e Ön
kérni pénzért szup. elegáns, jó
és tartós
cipőt
venni, úgy vásároljon a
MARICA
cipőüzletben
Strossmayerova 8 (volt huszárak)

Üzlethelyiség
és háromszobás modern
lakás
fürdőszobával
kiadó
Sugár Manónál

Világítson jobban!
hogy a kirkata is a vezőket figyelmeztesse!

Belülről-matirozás
a legutolsó nagy újdonság!

OSRAM

Kérdezzen elektro-szakembert!

Vérpiros
fajnarancsok
„Éva“ mandarin
arany-sárga citrom és az összes
délgyümölcsök kizárólag viszont-
eladásra legolcsóbb napi áron
Czeisler Károly
cégnél, Subotica

Irodakisasszonyt
aki a magyar nyelven kívül
szerbül és lehetőleg németül is
bessél, gép- és gyorsíró is és
a rakétárgyártást is vállalja
keres
Švarc borkereskedő
Subotica 412

Szóljanak maguk

a „Rekord“ gyorskötőgép tulajdonosok!

Igazán őszintén kifejezem magam, hogy nem reméltem volna, hogy ilyen könnyen elő lehet állítani mindazokat a dolgokat, amit eddig olvastam leveléből és a hirdetéséből. Teljes megelégedésemet fejezem ki Önnek úgy a gép működése, mint pedig a nálam volt oktatósnál.

Kraljevbrez. **Fillipovics Jován**

A két hónap előtt Öntől vett Rekord gyorskötőgép működésével igen meg vagyunk elégedve. Mindig rendszeresen és pontosan megkapom Öntől az általam készített és szállított harisnyákért a nekem járó munkadíjat és a pamutot. Kérünk még egy gépet küldeni vasutal anyósom, Hajnal Mihályné címére. Házzám ugyanaz, mint a miénk.

Bogolevo, Erdő u. 233. **Hajnal Lajosné**

A gép kifogástalan működésével és annak hámulatos teljesítményével igen meg vagyunk elégedve.

Senta, Car Uroša 18. **Hévr Mariska**

A gépecske működésével nagyon meg vagyok elégedve.

Novakanizsa. **Mélykutiné Szilágyi Margit**

A szállított gép a hozzáfűzött várakozásunknak teljesen megfelel, a nálunk volt oktatósnál működésével rendkívüli módon meg vagyunk elégedve.

Pancevo, Kraljevica Djordja 119.

Roos Kristina

A gép nagyszerűen működik és nyolc óra alatt másfél tucat pár harisnyát már most is képes vagyok előállítani. A kész munkáért mindig a legpontosabban kézhez kapom a nekem járó díjat.

Osijek, Kokotova 58. **Kálózy Ferenc**

Két napi ottlétem alatt annyira elsajátítottam a gép kezelését, hogy nagyon szépen tudok dolgozni. A gép kifogástalan.

Subotica, Bogovicseva 12. **Bárányi Jenő**

A gépen igen szépen tudok dolgozni.

Staramoravica, 1269. **Pap Lajos**

A gép működésével a legteljesebb módon meg vagyok elégedve.

Tornjós. **Homolya István**

A gép mindnyájunknak nagyon tetszik, kérünk még két gépet küldeni, egyet a nővérem részére és egyet a pályafelügyelő címére...

Skrad-Susicsa 72. sz. őrház

Schneider Antalné pályőr neje

Egy ugyanilyen gépet szeretnék Triesztbe a nővérem részére küldetni, kérek azonnali választ, hogy és mint volna lehetséges.

Ljubljana, Levceva 11. **Heide József**

nyug. erdőfőtanácsos

Még egy nagy csomó ilyen levél teljes címmel békinek rendelkezésére áll!

A gép ára, míg a jelenlegi készletünk tart, 3650 dinár készpénzben. Sem hitelre, sem részletre nem szállítunk. Az uton levő új szállítmányból már csak 4800 dinárral fogjuk kiszolgálhatni a t. rendelőket. A „Rekord“ gyorskötőgépek kizárólagos vezér

A „REKORD“ gyorskötőgépek kizárólagos vezérképviseletébe:

Berényi Zsigmond

Osijek, L. Krežmina ulica 13.

A pályaudvar közvetlen közelében!

KINTORNA

— Az én megboldogult jó uram az esküvőnk után három nappal meghalt.

— Nohát, nem sokat vesztett a megboldogult.

*

— Biztosítva volt a háza?

— Behiztosítottam tűz ellen, sőt az irást rászögezttem a falra, de sajnos nem használt semmit.

*

— Ez a kalap az uramnak tetszik, az a másik meg nekem. Azt hiszem, legjobb lesz, ha mind a kettőt megveszem; ennyi gyöngédséggel igazán tartozom az uramnak.

*

— Mondja, maga voltaképpen messzelátó vagy közellátó?

— Nem, kérem, én nagyralátó vagyok.

*

— Mj lez a fiadból, ha megnő?

— Tanító.

— Miért? Megfelelő tulajdonságai vannak hozzá?

— Óh igen, a vakációt máris nagyon szereti.

*

— A lányomnak egy rövidlátó férjet szeretnék szerezni.

— Rövidlátó férjet? De hiszen ez ostobaság!

— Látszik, hogy maga nem ismeri a leányomat.

*

— Oh, te asszony, folyton a tükröben nézed magadat!

— Hát csak nem nézhetem magamat a karosszékben!

*

— A férjem roppant rendetlen ember, mindig elveszti a gombokat a kalapjáról.

— Bizonyára rosszul vannak felvarrva.

— Igazad van. Varrni sem tud rendszeren.

*

Mama: Megetted egymagadban az egész tortát. A kis hugod persze eszedbe sem jutott közben.

Gyerek: Dehogy nem. Egész idő alatt folyton arra gondoltam, hogy jaj, csak ne jöjjön a szobába.

*

— Nem borzasztó dolog, ha az embernek olyan felelősége van, aki kitűnően tud főzni és mégsem főz?

— Sokkal borzasztóbb, ha nem tud főzni és mégis főz.

Pékeknél és fűszereknél jól bevezetett
helyi ügynököt

keres Somborban és Noviszádon export malom
Cím: Rádó Reklám Subotica 697

Dr. GUSTAV EHLER'S
ERHOLUNGSHEIM (eng. gyógy-
intézet)
LASSNITZHOHE BEI GRAZ

555 méter a tenger színe felett.

Üdülőknek és lábadozóknak elsőrendű elhelyezést és ellátást nyújt

rendkívül mérsékelt áron.

Internában telefon: Lassnitzhöhe 2. — Felvilágosítással szolgál:

Dr. GUSTAV EHLER, LASSNITZHOHE BEI GRAZ 5835

INTERNÁTUSOK ÉS TANINTÉZETEK

MORGES LAUSANNE MELLETT
Institut Juillerat

7—16 éves fiúk részére.

Nyáron gyönyörű fekvéssel a genfi tónál. Télien Chateau d'Oexban. Tanítás. Nyelvek. Sport. Lelkiismeretes nevelés. Prospektust készséggel küld a Bácsmezei Napló kiadóhivatala. 10488

„La Semeuse“
„Lausanne Prilly“
Penzionátus és háztartási iskola

A francia és idegen nyelvek alapos megtanulása. Képzés és művészi munkák, festés, zene, háztartási és főiskola. Nyári- és téli sportok. Saját tennispályák. Referenciák.

„MON SOUHAIT“ Penzió
MORGES-LAUSANNE

Gyönyörű fekvéssel a genfi tó partján. Hatalmas, árnyas kert. Tennispályák. Francia, német, angol nyelvoktatás. Iskolai tantárgyak. Zene, sport, kirándulások. Teljes könyvtár. 10888

Legjobb hely urialeányoknak nyaralásra
RUTH SCHAETTI igazgató

YVERDON (LAUSANNE MELLETT)
LE MANOIR
LEÁNYPENZIONÁTUS

Alapos, elsőrendű kiképzés a francia és egyéb modern nyelvekben. Háztartási oktatás. Kereskedelmi szakok, zene, praktikus és művészi munkák, diplomás tanítónők. Családias élet, elserendű ellátás, nagy park, fürdők a tavon, kitűnő alkalom nyári üdülésre. Legjobb referenciák szülőktől. 7684

Igazgató: GAYDON-CHOLLY urnő.

LAUSANNE
MANOIR-SIGNAL
Institut DE WERRA

Penzionátus fiatal lányok részére. Háztartási iskola. Modern nyelvek. Nyári-téli sportok. Legjobb referenciák. Igazgató: Mme DE WERRA. Prospektust a kiadóhivatal küld. 10240

Péncz

-kölesönt kapnak gazdák földre, hosszabb és rövidebb időre. Amortizációs hitelt 30 éves lejáratra. Írásbeli felvilágosítást is díjtalanul ad. Azonnali elintézés. — Képviselek minden helységben kerestetnek.

Vardar Banküzlet Novisad
Željeznička (Vasut) u. 62

Szenzációs kiállítás!

Egy európai híró cseh női kelengyeáruház alulirott képviselője

Róth Manó és Fiai

cég novisadi üzlethelyiségében, Trg Oslohodjenja 3., két napos

kiállítást rendez

A legfinomabb menyasszonyi kelengyék, a gyönyörű kiállítás megtekintésére, tekintettel az idő rövidségére, ezúton kérjük fel az igen tisztelt hölgyközönséget és felhívjuk figyelmét, hogy ezen ritka alkalmat ne mulassza el!

A kollekció mélyen leszállított áron lesz kiárúsítva.

JOLLY BONDY

Most vegyen

➡ kerékpárt!

Jugoszlávia legjobban elismert szaküzlete

Főszezon előtt 10% engedményt adunk!

Nagy és modern javítóműhely

Használt kerékpárt újjá alakítunk!

Varrógép, gramofon és lemezek

nagy választékban!

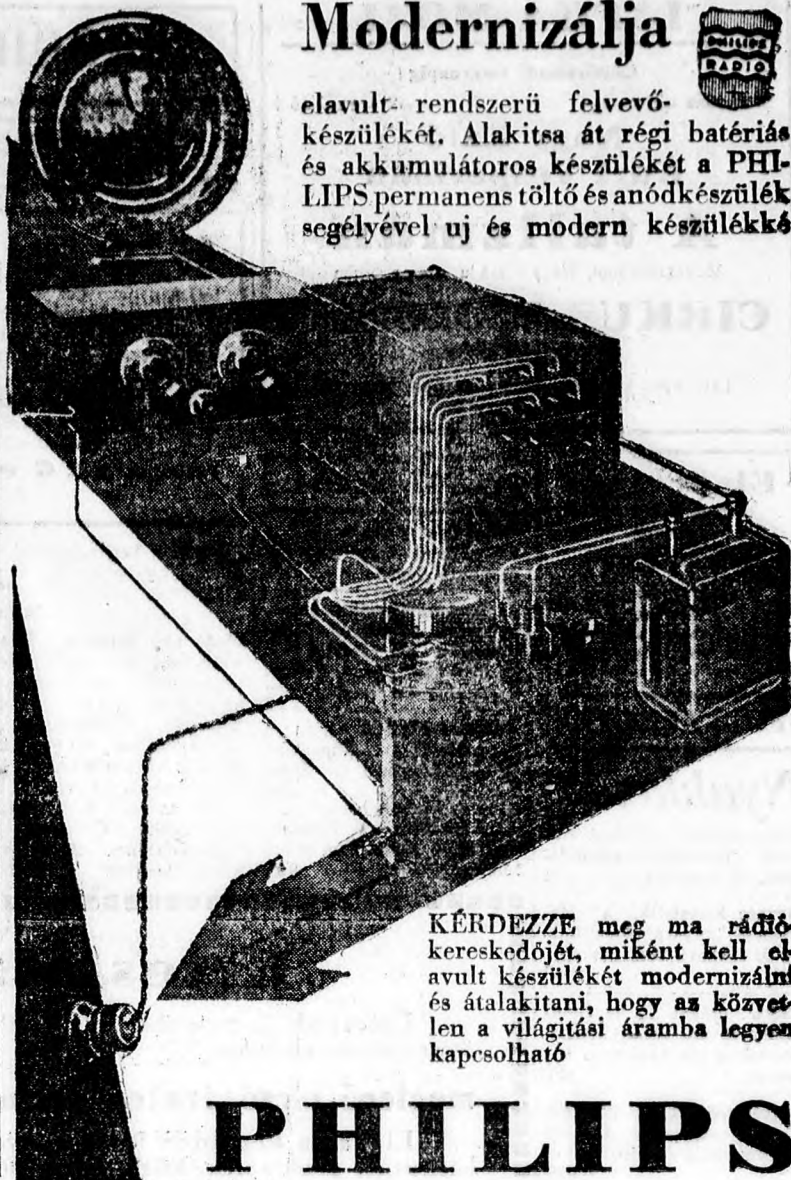
ENGLFRANJO

PUK. KRUPEŽEVIČA 3.

Modernizálja

elavult rendszerű felvevő-készülékét. Alakítsa át régi batériás és akkumulátoros készülékét a PHILIPS permanens töltő és anódkészülék segítségével új és modern készülékké

KÉRDEZZE meg ma rádiókereskedőjét, miként kell elavult készülékét modernizálni és átalakítani, hogy az közvetlen a világi áramba legyen kapcsolható

PHILIPS

Reumás betegek

Vegyenek még ma egy üveg

ALGA

maszirozót

a siker önt is meglepi

Fájdalmakat vagy szurist érez

a csontokban - kezeiben
lábaiban - ízületekben
a lapockában - fogaiban
o dalában - idegeiben
fejében

ALGA

azonnal megszünteti a fájdalmakat

Öreg emberek és asszonyok

Az öregség napjaiban Önök szenvednek legtöbbet reumában. Legalább egyszer kenjék be beteg testrészüket ALGA készítménnyel. Újjászülöttnek fogja magát érezni. Visszatér eleőrömés-frissességük.

Meghűlés, influenza, nátha

és minden más ilyen esetben, amikor kis hőemelkedés szokott jelentkezni, kenje be testét ALGA készítménnyel. A hőemelkedés megszűnik és a jóérzés visszatér. Ismét frissnek érzi magát testben és lélekben.

Gyógyszertárakban és drogériákban egy üveg használati utasítással 16 dinár.

Postán utánvétellel küldi

Laboratóriój ALGA SUSAK br. 8.

4 üveg 77 dinár
8 üveg 131 dinár
14 üveg 205 dinár
25 üveg 320 dinár

PARIS 1928

1928

PARIS 1914

1914

BERLIN 1914

1914

LONDON 1914

1914

LIFKA-MOZI
Csütörtöktől vasárnapig
2 csodás újdonság! 2 szenzáció!

Nagy Kató
Kurt Vesperman

A talizmán
Művésztrófé, Nagy Kató új szerepkörben

CIRKUS WOLFSON
diszeloádása

Látványos kiállítású cirkuszfilm Fata Morgana című regény után

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés egy sor 1 dinár, vasgubetűs és simasó kétszeresen számít. Legkisebb apróhirdetés ára 10 dinár. Csak felblyegzett jellegű leveleket fogadjunk. Kérdezőkódolásokba válasz helyre melléklendő

B ő r g y á r

teljesen berendezve mindenemű bőrkikészítésére, lakó és gazdasági épületekkel, daráló és őrlőmalommal, saját villanyvilágítással, vízvezetékkel, szép helyen, vasútállomás közelében, 70 éve fennáll, nagy forgalommal, szép keresleti lehetőséggel **eladó és azonnal átvehető.** Az átvételhez nem kell a teljes vételár. Bővebb felvilágosítással szolgál a tulajdonos:

Draga ud. Gregurović, Krapina Zagorje

VÁROSI MOZI

Csütörtök - vasárnap Kettős műsor!

Repülő-vizsga

Élet a pilóta iskolában. Az első repülés. Repülő katasztrófa. Az anya fájdalma, aki már az első pilóta fiát elvesztette s most a második is veszélyben van

Személyek: **David Rollus, Sue Carol**

Nincs kegyelem

Főszereplő: **TOM MIX**

Elsőrendű
tavaszi liptói turó érkezett
kg-ja **30 dinár**

Centrala Mlekara
FRANK MIKSA
Radó-féle tésztai vaj egyedüli lepkata Subotica, Radóceva ul.

VÉTEL-ELADÁS

Fajnyulak kaphatók a kraljevbergi faj- és házsonnyultelepen. 156

Leghorn-tenyészkakások, gyönyörű példányok, darabonként 100 dinártól kezdve kaphatók. Gallus-Farm, Bácska Topola. 302

FOGLALKOZÁS

Nyakkendő
készítését és fordítását vállalja Fortuna nyakkendőipar, Ruff-palota. 544

MONORI MAGOT kérjen a fűszeresnél! Képviselet Bednárz-kertészet Stara Kanjiza. 690

Alig használt kis Remington írógép eladó. Cím a kiadóban. 916

Házhely a Ferrumgyár közelében olcsón eladó. Cím a kiadóban. 998

Eladó régi üzletház Szlavónia nagyobb gabonakereskedelmi mezővárosban négyszobás lakással, magtárakkal, kukoricagörékkel. A házban 50 év óta fennálló vegyesüzlet és gabonakereskedés van. A ház az üzlet is átvehető. Érdeklődők forduljanak a kiadóhivatalhoz. Régi üzletház jellegre. 956

Téglagyári égetőt keresünk egymillió nyersanyag tait szénrel való kiegészítésére. Lichtneckert József és Társai, téglagyár, Bajmok. 1065

Eladó keveset használt balkezes cipészgép. Magyar Péter, Mali Idjós. 1030

Vendéglő, jóforgalmu, nagyobb vajdasági város területén, hosszú bérlettel, kitűnő felszereléssel, betegségek miatt sürgősen eladó. Cím a kiadóban. 1070

KÜLÖNFÉLE

Hogy a JUNIPER sósbor-szesz bármilyen más gyártmányánál jobb és hatásosabb, erről könnyen meggyőződhet, ha gyógyszerárban, drogériában, fűszerüzletben kér ingyen egy próbaüveget utasítással. — Postai szétküldés: Blum gyógyszerár, a főpostával szemben. 876

Perfekt könyvelő
szerb-horvát magyar **levezető állást keres.** Szíves megkereséseket "Könyvelő" jelleggel **Kardos hirdetővállalat** Noviszad továbbít.

Bognár keresetetik, a Medjanski tanyára. Jelentkezni Medjanski vaskereskedőnél. 1059

Értesítés!

Üzletünk átszervezése folytán a raktárunkon lévő összes divatcikkeinket **meglepő olcsó árakon hozzuk forgalomba**

Eladásra kerülnek kalapok, nyakkendők, keztük, harisnyák, poulowerek, sálak, bokavédők, férfiingek zsebkendők valamint **eredeti Prf. Jäger alsóruhák**

Braća Lener
férfi- és női divatáru üzlete
Subotica, Aleksandrova ulica 5

Donath Artur
ékszerspecialista
SUBOTICA
Jelačićeva ulica 8.
Steiner cukrászda mellett

Különbejárati uccai butorozott szoba február 15-re kiadó. VII., Hadzičeva ul. 4. 960

Szerb órákat ad házaknál Matković ny. tanár. Megkeresések a gimnáziumba keretnek. 891

Frakk-öltöny
kitűnő állapotban olcsón eladó, vagy kiváltható. Futó szabónál, Trumbićeva ulica 7.

Vendéglő, 28 év óta fennáll, bányai magyar község legforgalmasabb helyén, a piac téren, 1 hold beltelekkel és teljes berendezéssel, moziival és szódavizgyárral családi okok miatt szabadkézbe eladó. Érdeklődni lehet Lelik Andrásnál, Jeremenovcin. 867

Chamottégla minden méretben és chamottepor raktárról kapható. Barzel vaskereskedés, Subotica. 923

20%-os koronabónokat, 7% állami kötvényeket, 2 és 1/2 %-os ratna stetakat veszünk, adunk. Subotici Kereskedelmi és Iparbank, a vasúti parkkal szemben. 1061

Író- és számozógépek
vételre és eladásra
Betűk, hengerek stb. alkatrészek olcsón
Javitások legolcsóbban
Gémes
special írógép-mechanikusként,
Subotica, Paje Dobanovackog ul. 8

Lakás két szoba, előszoba, konyha és egy szoba, konyha, kamrákkal és mellékhelyiségekkel üresen kiadó. Ugyanott butorozott szoba kiadó. Markovičeva 22. 1063

Különbejárati szoba a városházzal szemben, butorozva vagy üresen kiadó. Štromajerova ulica 8. I. em. 1017

Borbélysegédet, jó munkást keres azonnalra. Dancsó fodrász, Bačko Petrovo selo. 988

Hentesanonnak felveszek jó házból való fiút. Fizetés megegyezés szerint. Boros János hentes, Čsonoplja. 736

Esztarpapad 110 cm csuészavóval és egy kis vasfűrőgép 16 mm-ig komplett felszereléssel eladó. Novoth József, Bajmok. 963

Asztalosok és bográrok figyelmébe! Elsőrendű szaraz körösoszni, tölgyoszni és gözött búkk valamint kész körös és tölgy koscsikerek talpak olcsó áron kaphatók **Gábor Győző** fakeskedőnél Bácska Topolán. 793

Naponta tej kapható kicsinyben és nagyban. Piuokovich István nyugalmazott rendőrfőkapitány (Carinar-ska ul. 15. Teherpályaudvarral szemben.) 1018

Abonnansoknak rendkívüli kedvezmény a Piros Rózsa étteremben a barátok temploma mellett. 12 abonnans vendég között a havi előfizetett összeget sorsolást után egy vendégnek minden hónapban visszatérítjük. Ebéd vacsora 500 dinár, ebéd 300 dinár. Csakis ott a legjobb házikoszt kihordásra is. Ebéd 4 tál étel, kenyérral 10 dinár, vacsora 6 dinár. Szíves pártfogást kér Reitz üzletvezető. 1056

Karcsító-fűzők a legutolsó divat szerint, orvosi háskötők, méh- és gyomorsütyűs ellen méret után Stein-nál, Kiskápolna mellett. 1016

Sentán a Bácsmegeyi Napló részére hirdetések

Molnár Sz. Vince
könyvkereskedése vesz fel.

Női fodrászsegédet, ügyesét és egy tanulófiút felvesz. Lagner fodrász, Subotica. 429

Intelligens leány irodai gyakorlattal, szerb-magyar nyelvtudással állást keres. Leveleket "Munka" jellegre a kiadóba kér. 1020

Éttermi szakács, kiváló munkaerő, keres megfelelő állást, felesége mint kézi-leány. Freudenfeld Vilmos pincérgyűnőskége, Pančevo. 1050

Eladók üzemmagyobbítás miatt 1 drb kétrétű szabodonlengő, majdnem új sikszita, felselymezve, 1 drb 21-es hengerszék, 2 drb hámozógép, 1 szalagfűrész, 1 darab 8 HP Ruston-Proktor magánjáró, külön egy garbitura acélöntésű magánjáró szerkezet. Reinhold malom, Senta. 987

Eladó konyhakertes családirház, 2 szoba, előszoba, konyha, kamara, az összes helyiségek padlózva, Pancsevó mellett Volovicán, 307. szám Daradić István-nál. 1011

Harzi kanári legolcsóbban beszerezhető Unger cipész-nél Subotica, Pašićeva ul.

Nincs már drágaság!
2 dinárért kaphat **1 kiló**
zöld paradicsomot vizes uborkát, vagy savanyú káposztát. Továbbá lesz, ill. ott áron konzervfőleleket, v. logatott uborkát, vagy paprikát

Kemény D. Dező
ccc's konze vgytában. Vojnovičeva u. 5 (Béjarat az új uccán)

1930 év szenzációja

Szabados műbutor
Subotica
Daničićev. put 1

Léghűtés — Jéggyártás
minden szakértelem és vegyszer nélkül

Brown-Boveri-féle **Hűtő** automatával

Egyszerű — Nincs kezelés — Veszélytelen — Nincs utántöltés

Üzemben megtekinthető:

SUBOTICA: Korhcz Gyula hentes üzem Faragó Béla hentesüzem

SOMBOR: Holpert Simon hentes Gerber sördepot

NOVI SAD: Dornstädter cukrász

Irjon Wienbe és Jugoszláviában tartózkodó ügynökünk díjtalanul meglátogatja

IGNAZ GELLERT u. COMP. WIEN,
REGELGASSE 27

S. MÜLLER I SINOVI
első horvát billiárdasztalkészítők
Zagreb 279

Csak rövid ideig
szerepel február 1-től a Gradska kafanában a wieni Kaukasienbar művészenekara

A legszebb 6 szobás
parkettás lakás, fürdőszobával és vízvezetékkel, esetleg 2 részletben is, a Lichtneckert palotában március 1-re kiadó. Érdeklődni: **Dr. Vécsei Samu ügyvédi irodájában**